

FOR 1999-09-13 nr 1052: Forskrift om såvarer.

DATO: FOR-1999-09-13-1052
DEPARTEMENT: LMD (Landbruks- og matdepartementet)
AVD/DIR: Avd. for matpolitikk
PUBLISERT: Avd I 1999 2371 (Vedlegg i gif-format)
IKRAFTTREDELSE: 1999-09-13
SIST-ENDRET: FOR-2006-03-15-308
ENDRER: FOR-1993-12-23-1417, FOR-1993-12-23-1418, FOR-1993-12-23-1419
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-2003-12-19-124-§9, LOV-2003-12-19-124-§10, LOV-2003-12-19-124-§33, LOV-2003-12-19-124-§36, FOR-2003-12-19-1790

INNHold

Forskrift om såvarer.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

- § 1. Formål
- § 2. Anvendelsesområde
- § 3. Definisjoner
- § 4. Såvareforretninger mv.
- § 5. Leierensierier
- § 6. Vedlegg

Kapittel II. Kontroll med avlen

- § 7. Krav til utsæd
- § 8. Krav til avlssted
- § 9. Melding om avl
- § 10. Vekstkontroll

Kapittel III. Kvalitetskontroll og sertifisering

- § 11. Kontrolldyrking
- § 12. Forhåndssertifisering
- § 13. Kvalitetskrav
- § 14. Prøvetaking og analyse
- § 15. Sertifisering
- § 16. Opplysning om kontrollresultat

Kapittel IV. Merking

- § 17. Merking
- § 18. Varedeklarasjon
- § 19. Annullering og ny merking
- § 20. Særlig merking

Kapittel V. Omsetning

- § 21. Vilkår for omsetning
- § 21a. Omsetning av ikke endelig godkjente sorter
- § 22. Omsetningssesong
- § 23. Forsegling

Kapittel VI. Innførsel

- § 24. Innførsel av såvare
- § 25. Særlige innførselsbestemmelser

Kapittel VII. Internkontroll

- § 26. Plikt til internkontroll
- § 27. Innholdet i internkontrollen

Kapittel VIII. Særlige bestemmelser

- § 28. Frø med narkotiske stoffer
- § 29. Frø av genmodifiserte planter
- § 30. Sorts- og artsblandinger
- § 30a. Sammensatte sorter
- § 31. Blanding av såvarepartier fra forskjellige kontraktavlere
- § 32. Partier og pakninger av jordbruksfrø
- § 33. Partier og pakninger av hagebruksfrø
- § 34. Krav til partioversikt
- § 35. Beiset såvare
- § 36. OECD-systemet

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser

- § 37. Kontrollmyndighet
- § 38. Dispensasjon
- § 39. Straff
- § 40. Ikrafttreden

Vedlegg til forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer

A Generelle vedlegg og vedlegg som gjelder for alle såvaregrupper

A1 - Arter som omfattes av forskrift om såvarer (§ 2)

A2 - Merking og sertifisering i henhold til OECD-systemet (§ 36)

A3 - Krav til autorisasjon av såvareforretninger (§ 4)

A4 - Toleranseverdier ved etterkontroll av deklarete verdier (§ 37)

A5 - Dyrkingsregler (§ 8)

A6 - Melding om avlen (§ 9)

A7 - Regler for gjennomføring av vekstkontroll (§ 10) og kontroll dyrking (§ 11)

A8 - Offisielt dokument ved omsetning (import/eksport) av ikke endelig sertifisert såvare til offisiell sertifisering i et annet land i EØS-området (§ 21)

A9 - Klasser av såvare (§ 3 c)

A10 - Krav til pakningstyper og pakningsstørrelser (§ 3 q)

A11 - Krav til avlsgårder (§ 8)

A12 - Etikettmal for merking av beiset såvare (§ 35)

A13 - Vilkår for omsetning av såvare som er søkt opptatt på nasjonal sortliste (§ 21a)

B Vedlegg om såkorn

B1 - Krav til kvalitet (§ 13, § 19)

Del 1 - Norske kvalitetskrav

Del 2 - Minimumskrav for kvalitet (må tilfredsstilles ved eksport)

Del 3 - Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

B2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 17, § 18, § 20)

1. Opplysninger i den offisielle merkingen
2. Merkelappens farge og størrelse
3. Særlig merking
4. Varedeklarasjon på norsk, trykt eller påstemplet tekst på emballasjen

B3 - Krav til godkjenning av leierensier for såkorn (§ 5)

C Vedlegg om jordbruksfrø

C1 - Krav til kvalitet (§ 13)

I - Fôrvekster og gras til grøntanlegg

II - BETE

III - Olje- og fiberplanter

IV - Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

C2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 17, § 18, § 20, § 32)

Del 1 - Merking av partier og pakninger, unntatt småpakninger og porsjonspakninger.
Opplysninger på den offisielle merkingen:

Del 2 - Merking av småpakninger og porsjonspakninger. (Varedeklarasjon)

Del 3 - Merkelappens farge og størrelse

Del 4 - Særlig merking

D Vedlegg om hagebruksfrø

D1 - Krav til kvalitet (§ 13)

I - Krav til frøet

II - Kvalitetskrav ved vekstkontroll

D2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 15, § 17, § 18, § 20, § 33)

Del 1 - Merking av partier og pakninger, unntatt småpakninger og porsjonspakninger.
Opplysninger på den offisielle merkingen:

Del 2 - Merking av småpakninger, standardfrø og porsjonspakninger. (Varedeklarasjon)

Del 3 - Merkelappens farge og størrelse

Del 4 - Særlig merking

Forskrift om såvarer.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 13. september 1999 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33 første ledd, jf. § 36 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Jf. EØS-avtalen vedlegg I kap. III (direktiv 66/401/EØF, direktiv 66/402/EØF, direktiv 74/268/EØF, direktiv 75/502/EØF, direktiv 86/109/EØF, direktiv 87/309/EØF, direktiv 2002/53/EF, direktiv 2002/54/EF, direktiv 2002/55/EF, direktiv 2002/57/EF, direktiv 2002/68/EF, direktiv 2003/45/EF, direktiv 2003/61/EF, direktiv 2004/55/EF, direktiv 2004/117/EF og vedtak 2004/842/EF). Endret ved forskrifter 18 des 2002 nr. 1787, 20 nov 2003 nr. 1378, 9 jan 2004 nr. 137 (bl.a hjemmel), 26 mai 2004 nr. 788, 1 nov 2004 nr. 1412, 16 juni 2005 nr. 593, 15 mars 2006 nr. 308.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å sikre produksjon og omsetning av såvare med best mulig helse og kvalitet.

§ 2. Anvendelsesområde

Denne forskriften fastsetter betingelsene for produksjon, innførsel og omsetning av såvare av arter nevnt i vedlegg A1.

Såkorn som innleveres til leierensning, jf. § 3, omfattes bare i den utstrekning det fremgår av forskriften.

Når det gjelder frø av planter inneholdende narkotiske stoffer gjelder § 28 uavhengig av oppregningen i vedlegg A1.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 1 nov 2004 nr. 1412.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften betyr:

a) *Sertifisert såvare:*

Såvare, som blir avlet under offentlig kontroll, og som på grunnlag av resultater etter denne kontrollen og utsædens klasse, blir klassifisert i henhold til fastsatte kvalitetskrav.

b) *Utsæd:*

Såvare som skal brukes til videre avl av sertifisert såvare.

c) *Klasse:*

Såvare inndelt etter definerte krav til oppformering og kvalitet. En klasse kan inndeles videre i generasjoner. Generasjonsbetegnelsen er i denne forskriften angitt som et tall bak klassebetegnelsen. For angivelse av klasser av såvare, se vedlegg A9.

d) *Såvareparti:*

En mengde såvare av rimelig ensartet kvalitet med følgende maksimalvekt:

	- Småfrøede
arter (arter med frø mindre enn hvetekorn)	10 tonn
- Frø av betar, og grønnsaker med frø større enn eller lik hvetekorn	20 tonn
- Andre storfrøede arter (arter med frø større enn eller lik hvetekorn), som kornartene unntatt mais, erter, vikker, bønner o.l.	25 tonn
- Mais	40 tonn

Vekten av et parti skal ikke overstiges med mer enn 5%. Alle partier skal ha eget partinummer.

e) *Kontraktavler:*

En person/institusjon som avler såvare beregnet på sertifisering på kontrakt med en autorisert såvareforretning.

f) *Avlsgårder for prebasis:*

Gårder som er spesielt godkjent av Mattilsynet for avl av prebasis.

g) *Driftsenhet:*

All jord som drives av en kontraktavler. I en driftsenhet kan flere gårds- og bruksnummer og leid jord inngå.

h) *Vekstkontroll:*

Kontroll av kontraktarealene hos kontraktavlerne i veksttida.

i) *Kontrolldyrking:*

Kontroll av såvarepartiene som blir foretatt på Mattilsynets kontrollfelt i veksttida for å undersøke sortsekthet, sortsrenhet og smitte av frøoverførte sykdommer.

j) *Laboratoriekontroll:*

Kontroll av ferdig rensede såvarepartier som blir foretatt i laboratorier autorisert av Mattilsynet.

k) *Internkontroll:*

Systematiske tiltak som virksomheten iverksetter, utøver og vedlikeholder for å sikre at krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift overholdes.

l) *Produksjon:*

Avl, inntransport, rensing, beising, pakking, merking m.m.

m) *Leierensing:*

Rensing, beising eller annen behandling av såvare på oppdrag fra eier av såvaren.

n) *Omsetning:*

Besittelse med tanke på salg, utbud for salg, distribusjon, samt selve salget og enhver annen form for overdragelse med eller uten vederlag.

o) *Sesong:*

Perioden 1. oktober - 30. september påfølgende år.

p) *Foredlermateriale:*

Såvare som brukes til vedlikehold av en sort.

q) *Pakninger:*

Såvarepakninger som tilfredsstillter kravene i vedlegg A10.

r) *sammensatt sort:*

En mekanisk blanding av sertifisert frø av en hunnkomponent, med sertifisert frø av en eller flere hannkomponenter.

s) *hunnkomponent(er):*

Den hannsterile komponenten i den sammensatte sorten (morlinje).

t) *hannkomponent(er):*

De(n) komponent(er) i den sammensatte sorten som avgir pollen (farlinje).

u) *Beising:*

Behandling av såvare med et plantevernmiddel for å bekjempe eller beskytte mot planteskadegjørere.

0 Endret ved forskrifter 20 nov 2003 nr. 1378, 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 1 nov 2004 nr. 1412.

§ 4. Såvareforretninger mv.

Bare såvareforretninger autorisert av Mattilsynet kan innføre, eksportere, omsette og produsere såvare. Regler for autorisasjon er fastsatt i vedlegg A3.

Uten hensyn til bestemmelsene i første ledd kan en person eller virksomhet som er gitt tillatelse etter § 21a og vedlegg A13, innføre, eksportere, omsette og produsere såvare av den respektive, ikke endelig godkjente sorten.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for forretninger (detaljister) som utelukkende kjøper og omsetter videre såvare som er ferdigpakket her i landet eller som er innført ferdig pakket av en autorisert såvareforretning.

De autoriserte forretningene, og andre personer eller virksomheter som er gitt tillatelse til omsetning mv. jf. annet ledd, skal føre statistikk, sammenstille oversikter, gjøre prøveuttak og avgi de rapporter som Mattilsynet krever.

Såvareforretninger som ikke følger gitte pålegg kan få autorisasjonen som såvareforretning trukket tilbake.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 1 nov 2004 nr. 1412, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 5. Leierensier

Bare bedrifter godkjent av Mattilsynet kan drive leierensing. Godkjenning forutsetter at bedriften tilfredsstillter de kravene som er fastsatt i vedlegg B3.

Leierenserier som ikke følger gitte pålegg kan få godkjenningen som leierenseri trukket tilbake.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 6. Vedlegg

Vedleggene til denne forskriften gjelder som en del av forskriften.

Kapittel II. Kontroll med avlen

§ 7. Krav til utsæd

Avl kan bare skje på grunnlag av utsæd som bestemt i vedlegg A5.

§ 8. Krav til avlssted

Avl av såvare kan bare foregå på grunnlag av en skriftlig kontrakt mellom en autorisert såvareforretning og den enkelte kontraktavler og i henhold til dyrkingsreglene i vedlegg A5.

Avl av klasse prebasis kan bare utføres på avlsgård som Mattilsynet har godkjent for slik avl i henhold til kravene i vedlegg A11.

Driftsenheter der det avles såkorn, oljevekster, bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras og raisvingel må tilfredsstille kravene i § 6 i forskrift 25. mars 1988 nr. 251 om floghavre.

Mattilsynet eller personer som er autorisert av Mattilsynet har rett til å inspisere kontraktavlerens driftsenhet, maskiner, rom og anlegg som benyttes til lagring og behandling av såvare beregnet til sertifisering.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 9. Melding om avl

Autoriserte såvareforretninger og andre personer eller virksomheter med tillatelse til omsetning etter § 4 annet ledd, skal gi skriftlig melding til Mattilsynet om utsædspartier til kontroll dyrking og arealer til vekstkontroll etter reglene i vedlegg A6.

For sorter som ikke er registrert på norsk sortliste, er forretningen ansvarlig for å fremskaffe en sortsbeskrivelse som Mattilsynet kan godkjenne.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 10. Vekstkontroll

Det skal gjennomføres vekstkontroll av såvarearealene i veksttida etter reglene i vedlegg A7. For artene bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras og raisvingel skal det gjennomføres egen floghavrekontroll i gjenleggsåret. Kontrollen skal utføres av Mattilsynet eller av personer som er autorisert av Mattilsynet til å utføre slik kontroll.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel III. Kvalitetskontroll og sertifisering

§ 11. Kontroll dyrking

Mattilsynet skal kontroll dyrke de såvarepartiene som nyttes i avlen etter reglene i vedlegg A7 for å kontrollere at partiene oppfyller vilkårene for godkjenning.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 12. Forhåndssertifisering

Når vekstkontrollen og kontroll dyrkingen er gjennomført, underretter Mattilsynet innmelderen skriftlig om resultatet av kontrollen. Dersom kravene er oppfylt, gis det en foreløpig godkjenning av avlingen på arealet i riktig klasse.

Hvis avlingen ikke kan godkjennes, skal det gis skriftlig melding om årsaken(e) til avgjørelsen.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 13. Kvalitetskrav

Jord- og hagebruksfrø for omsetning skal tilfredsstillende kvalitetskravene i henholdsvis vedlegg C1 eller vedlegg D1.

Såkorn for omsetning i Norge skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg B1, del 1. Såkorn for eksport til EØS-området skal tilfredsstillende kvalitetskravene i vedlegg B1, del 2.

Jordbruksfrø av arter angitt i vedlegg A9, som er tilstrekkelig artsekte, kan uten forutgående vekstkontroll og kontroll dyrking godkjennes for omsetning som handelsfrø hvis det oppfyller kvalitetskravene i vedlegg C1 del 3.

Hagebruksfrø som er tilstrekkelig sortsekte og sortsrent kan uten forutgående vekstkontroll og kontroll dyrking godkjennes for omsetning som standardfrø hvis det oppfyller kvalitetskravene i vedlegg D1.

Mattilsynet kan tillate omsetning av klasse basis av såkorn og klassene prebasis og basis for jord- og hagebruksfrø selv om kravet til spireevne ikke er oppfylt, dersom såvaren skal brukes til videre oppformering og omsetteren gir opplysninger om konstatert spireevne ved omsetning.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788.

§ 14. Prøvetaking og analyse

Prøvetaking av såvarepartiene for laboratoriekontroll og for kontroll dyrking skal foretas av Mattilsynet eller av prøvetaker autorisert av Mattilsynet.

Analysen av såvarepartier som skal være grunnlag for sertifisering av partiene, skal utføres av laboratorium autorisert av Mattilsynet.

Etter avsluttet sesong offentliggjør Mattilsynet en oversikt over resultatene av den sertifiserte avlen.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 15. Sertifisering

Mattilsynet sertifiserer såvaren etter reglene i vedlegg A9 i henhold til de fastsatte kvalitetskrav. Såvare av arter der det er definerte sorter kan bare produseres og sertifiseres i Norge dersom den er av en sort som er registrert på norsk offisiell sortsliste, på EUs felles sortslistene over godkjente plantesorter eller det er såvare av sort som det er gitt tillatelse til omsetning av, jf. § 21a. For såvare av arter der det ikke er definerte sorter gjelder kravene til merking av partier og pakninger i vedlegg D2.

Uten hensyn til første ledd kan såvare bestemt for eksport til et land utenfor EØS-området godkjennes dersom den sorten det gjelder er tillatt brukt i innførselslandet.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 16. Opplysning om kontrollresultat

Mot kjøpsdokumentasjon har enhver kjøper av sertifisert såvare rett til å få opplysninger fra såvareforretningen eller Mattilsynet om kontrollresultatene for det aktuelle såvarepartiet.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel IV. Merking

§ 17. Merking

Ved omsetning skal hver pakning være offisielt merket i henhold til

- a) vedlegg B2, (såkorn)
- b) vedlegg C2, del 1 og 3 (jordbruksfrø)
- c) vedlegg D2, del 1 og 3 (hagebruksfrø).

Småpakninger og porsjonspakninger, av både jord- og hagebruksfrø, er unntatt fra krav om offisiell merking.

Hagebruksfrø av arter av bær, frukt, grøntanleggsplanter, krydderplanter, medisinalplanter og pryddplanter skal merkes i henhold til vedlegg D2, del 4, c.

For offisiell merking kan klistrelapp, påsydd merkelapp eller skrift på pakningen benyttes.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788.

§ 18. Varedeklarasjon

Ved omsetning skal hver pakning ha en varedeklarasjon på norsk som oppfyller kravet i

- a) vedlegg B2, pkt. 4 (såkorn)
- b) vedlegg C2, del 1c eller del 2, og del 3 (jordbruksfrø)
- c) vedlegg D2, del 2 (hagebruksfrø).

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788.

§ 19. Annullering og ny merking

Dersom resultatet av kontrollen under § 14 viser at såvarepartiet ikke tilfredsstillers kvalitetskravene i § 13 skal merkingen fjernes.

Et såkornparti som ikke tilfredsstillers kvalitetskravene i vedlegg B1, del 1, kan godkjennes for eksport, dersom det tilfredsstillers kvalitetskravene i vedlegg B1, del 2. Partiet skal påføres ny, ajourført merking.

§ 20. Særlig merking

Såvare av sorter som er fremstilt ved hjelp av genmodifisering, skal være merket « Genmodifisert ».

Såvare som er godkjent etter § 15, 2. ledd skal være merket henholdsvis « Såkorn for eksport », « Jordbruksfrø for eksport » eller « Hagebruksfrø for eksport ».

Såvare som er godkjent etter § 13, 4. ledd skal, i tillegg til merking etter § 17, være forsynt med en varedeklarasjon der konstatert spireevne er angitt.

Såvare som omsettes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, skal ha særskilt merking som oppfyller kravene i

- a) vedlegg B2, pkt. 3 pkt. a (såkorn)
- b) vedlegg C2, del 4, pkt. a (jordbruksfrø)
- c) vedlegg D2, del 4, pkt. a (hagebruksfrø).

Foredlermateriale som skal brukes til utsæd for avl av klasse prebasis, skal være merket i henhold til

- d) vedlegg B2, pkt 3b (såkorn)
- e) vedlegg C2, del 4, pkt b (jordbruksfrø)
- f) vedlegg D2, del 4, pkt b (hagebruksfrø)

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel V. Omsetning

0 Overskriften endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 21. *Vilkår for omsetning*

Såvare kan bare omsettes dersom det er sertifisert, pakket, merket og forseglet i henhold til reglene i denne forskriften.

Såvaren skal også tilfredsstillere kravene i forskrift av 25. mars 1988 nr. 251 om floghavre.

Såvare kan omsettes til andre land i EØS-området for endelig sertifisering, hvis den etter vekstkontrollen og kontroll dyrkingen oppfyller betingelsene for å kunne bli sertifisert. Varen skal følges av et offisielt dokument som beskrevet i vedlegg A8.

Bestemmelsen i første ledd gjelder ikke for:

- a) såvare som omsettes til land utenfor EØS-området, eller
- b) såvare som omsettes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, eller
- c) foredlingsmateriale av såvare som omsettes til oppformering under sortseierens ansvar, eller
- d) hagebruksfrø som er avlet i Norge, og som omsettes som såvare til en autorisert såvareforretning for rensing.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 21a. *Omsetning av ikke endelig godkjente sorter*

Mattilsynet kan etter reglene i vedlegg A13 tillate omsetning av såvare av en sort som det, jf. forskrift 1. oktober 1999 nr. 1069 om prøving og godkjenning av plantesorter, er søkt om opptak for på norsk offisiell sortsliste. For sorter av grønnsaker kan tillatelse også gis dersom sorten er søkt tatt opp på offisiell sortsliste i et annet land i EØS-området.

Tillatelse til omsetning kan gis for inntil ett år, men kan forlenges med inntil ett år av gangen. For sorter av grønnsaker kan forlenging tillatelse gis inntil to ganger.

En tillatelse jf. første ledd opphører dersom søknaden om opptak på sortslisten trekkes tilbake, blir avslått eller sorten tas opp på den offisielle sortslisten.

Mattilsynet kan trekke tilbake tillatelsen eller fastsette særlige vilkår for sorten eller avlingen dersom:

- a) det påvises at dyrking av den aktuelle sorten vil kunne ha skadelig innvirkning på dyrkingen av andre sorter eller arter, eller
- b) hvis den offisielle verdiprøvingen viser, eller det er allment kjent, at sorten ikke gir resultater minst på nivå med annen tilsvarende sort på den offisielle sortslisten, eller
- c) hvis det er grunn til å tro at sorten er en risiko for menneskers helse eller for miljøet.

0 Tilføyd ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

§ 22. *Omsetningssesong*

Et såkornparti kan bare omsettes inntil utløpet av den sesongen som analysen ble utført.

Et parti av jord- og hagebruksfrø, klasse prebasis eller basis, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen som analysen ble utført.

Et parti av klasse sertifisert jordbruksfrø, klasse handelsfrø jordbruksfrø, klasse sertifisert hagebruksfrø eller klasse standard av hagebruksfrø kan bare omsettes inntil utløpet av den sesongen som analysen ble utført.

Et parti, eller en del av dette av klasse sertifisert jordbruksfrø, klasse handelsfrø jordbruksfrø, klasse sertifisert hagebruksfrø eller klasse standard av hagebruksfrø som er

ferdig pakket, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen som analysen ble utført.

Porsjons- og småpakninger av jord- og hagebruksfrø, jf. § 32 og § 33, kan omsettes inntil utløpet av sesongen etter den sesongen da analysen ble utført.

Et parti såvare eller en del av dette, kan omsettes utover de periodene som er nevnt i første til femte ledd dersom ny analyse viser at partiet fortsatt tilfredsstiller kravet til spireevne. Prøveuttaking av partiet for å undersøke spireevnen på nytt og for å foreta nødvendig tilleggsmerking skal foretas av Mattilsynet eller av person som er autorisert av Mattilsynet.

Et parti såvare kan tilleggsmerkes med sikte på forlenget godkjenning før utløpet av den sesongen da forseglingen har funnet sted, dersom Mattilsynet finner at nytt analyseresultat, jf. sjette ledd, fortsatt vil være et uttrykk for partiets kvalitet på omsetningstidspunktet.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 23. Forsegling

Ved omsetning skal hver pakning være forsvarlig forseglet. Forseglingen skal være slik at den ødelegges når pakningen åpnes, eller at det synes på den offisielle merkingen.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788.

Kapittel VI. Innførsel

§ 24. Innførsel av såvare

Såvare kan innføres dersom:

- a) sorten er opptatt på offisiell norsk sortsliste eller på EUs felles sortsliste.
- b) partiet er godkjent som såvare av en myndighet i et land i EØS-området, eller i et tredjeland hvor det er truffet beslutning om likestilling med norsk sertifisering, og hvor betingelsene for slik sertifisering er oppfylt.
- c) partiet oppfyller kravene i § 35.
- d) det for partier av såkorn, oljevekster, engsvingel, bladfaks, raigras, strandsvingel og raisvingel foreligger en offisiell erklæring fra eksportlandet om at partiet er avlet på driftsenhet hvor det ikke er påvist floghavre i avlingsåret og de to foregående årene.
- e) det for partier av såkorn, oljevekster, engsvingel, bladfaks, raigras, strandsvingel og raisvingel, foreligger en offisiell erklæring fra eksportlandet som bekrefter at det er tatt ut en prøve for floghavreanalyse av partiet. Prøven skal være på 1 kg pr. påbegynt 10 tonn for såkorn og 200 gram pr. parti inntil 10 tonn for de øvrige arter. Prøven skal ikke inneholde floghavre. Hvis prøven inneholder floghavre kan en ny prøve ikke endre resultatet.

Kravene i første ledd gjelder ikke arter av bær, frukt, grøntanleggsplanter, krydderplanter, medisinalplanter eller prydplanter.

0 Endret ved forskrifter 18 des 2002 nr. 1787 (i kraft 1 jan 2003), 15 mars 2006 nr. 308.

§ 25. Særlige innførselsbestemmelser

Mattilsynet kan tillate innførsel av et parti såvare som ikke tilfredsstiller kravene under § 24 pkt. a-c dersom:

- a) partiet innføres for oppformering og avlingen skal eksporteres, eller
- b) partiet innføres for rensing og ferdigbehandling før eksport, eller
- c) partiet er avlet som foredlermateriale under sortseierens ansvar og kontroll og innføres til videre oppformering under ansvar av sortseierens norske representant, eller
- d) partiet skal brukes til vitenskapelig formål eller foredlingsformål.

Privatpersoner kan, uten autorisasjon og løyve, medbringe fra utlandet eller innføre i én forsendelse inntil 50 porsjonspakninger av hagebruksfrø til eget bruk.

Privatpersoner kan, etter særskilt tillatelse fra Mattilsynet, innføre hagebruksfrø uten mengdebegrensning til eget bruk.

0 Endret ved forskrifter 18 des 2002 nr. 1787, 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788.

Kapittel VII. Internkontroll

§ 26. *Plikt til internkontroll*

Virksomheter som omfattes av denne forskriften skal innføre og utøve internkontroll. Den ansvarlige for virksomheten skal sørge for at plikten til internkontroll overholdes.

§ 27. *Innholdet i internkontrollen*

Internkontroll innebærer at virksomheten skal:

- a) Ha oversikt over organisering og ansvarsforhold.
- b) Kartlegge risiko for overtredelse av såvareregelverket ut fra virksomhetens aktiviteter, og iverksette tiltak for å redusere risikoen.
- c) Ha rutiner for å avdekke, rette opp og hindre gjentakelse av overtredelser.
- d) Foreta systematisk gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt.

Punkt a-d skal dokumenteres skriftlig i den form og det omfang som er nødvendig på bakgrunn av virksomhetens art, aktiviteter, risikoforhold og størrelse. Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for Mattilsynet.

Mattilsynet kan gi pålegg om iverksetting av tiltak om ytterligere dokumentasjon dersom internkontrollen er utilstrekkelig for overholdelse av såvareregelverket.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel VIII. Særlige bestemmelser

§ 28. *Frø med narkotiske stoffer*

Innførsel og omsetning av frø av planter, som inneholder narkotiske stoffer, tillates ikke.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 29. *Frø av genmodifiserte planter*

Innførsel og omsetning av frø av genmodifiserte planter, er kun tillatt dersom de er godkjent i Norge etter Genteknologiloven.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 30. *Sorts- og artsblandinger*

Sertifiserte partier av såkorn av forskjellige sorter av samme art kan blandes og omsettes som «sortsblanding».

Sertifiserte partier av jordbruksfrø av forskjellige arter og sorter kan blandes og omsettes som « frøblanding ».

Mattilsynet kan fastsette nærmere regler for produksjon av arts- og sortsblandinger.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 30a. *Sammensatte sorter*

En sammensatt sort skal være blandet i et bestemt forhold fastsatt av sortseier. Den sammensatte sorten skal være registrert hos Mattilsynet.

For sammensatte sorter av olje- og fiberplanter skal hann- og hunnkomponentene være beiset med beisemiddel med forskjellig farge.

0 Tilføyd ved forskrift 20 nov 2003 nr. 1378. Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 31. Blanding av såvarepartier fra forskjellige kontraktavlere

Når forhåndssertifiseringen, jf. § 12, er mottatt, kan såvareforretningen blande såvarepartier av samme klasse fra forskjellige kontraktavlere.

§ 32. Partier og pakninger av jordbruksfrø

Offisielt merkede og forseglede partier av jordbruksfrø av klassene prebasis, basis, sertifisert og handelsfrø kan oppdeles og omsettes som småpakning av typene « EØS-pakning A », « EØS-pakning B », og « EØS-pakning C », eller som porsjonspakning, uten offisiell merking og forsegling.

Småpakninger og porsjonspakninger skal være merket med en varedeklarasjon på norsk, trykt eller påstemplet utenpå pakningen. Varedeklarasjonen skal oppfylle kravene i vedlegg C2, del 2. Dersom pakningen er gjennomiktig, kan varedeklarasjonen legges inne i pakningen.

Pakningene skal forsegles av forretningen, jf. § 23.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 26 mai 2004 nr. 788, 15 mars 2006 nr. 308.

§ 33. Partier og pakninger av hagebruksfrø

Offisielt merkede og forseglede partier av hagebruksfrø av klassene basis, sertifisert og standard kan oppdeles og omsettes som småpakning eller porsjonspakning uten offisiell merking og forsegling.

Småpakninger og porsjonspakninger skal være merket med en varedeklarasjon på norsk, trykt eller påstemplet utenpå pakningen. Varedeklarasjonen skal oppfylle kravene i vedlegg D2, del 2. Dersom pakningen er gjennomiktig, kan varedeklarasjonen legges inne i pakningen.

Pakningene skal forsegles av forretningen, jf. § 23.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 34. Krav til partioversikt

Forretninger som veier ut og omsetter småpakninger og porsjonspakninger, skal føre journal over antallet pakninger som produseres og partinummer for de frøpartiene som inngår.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 35. Beiset såvare

Beisemiddelet skal være godkjent av Mattilsynet for beising av såvare. Såvare beiset med middel som ikke er godkjent i Norge, kan bare importeres etter dispensasjon fra Mattilsynet.

Beiset såvare, også leierenstet jf. § 3, og importert, skal merkes ved merkeetikett klistret på emballasjen. Mattilsynet godkjenner merkeetikett i forbindelse med godkjenning av beisemiddelet. Krav til tekst på merkeetikett er spesifisert i vedlegg A12.

Beisemiddelet skal være jevnt fordelt i partiet.

Beiset såvare er forbudt å omsette i porsjonspakninger.

0 Endret ved forskrifter 9 jan 2004 nr. 137, 16 juni 2005 nr. 593.

§ 36. OECD-systemet

Såvare kan sertifiseres og merkes etter de reglene som er fastsatt av OECD for sertifisering av såvare som omsettes internasjonalt, jf. vedlegg A2, dersom den aktuelle sorten er opptatt på den offisielle OECD-sortslisten, og dersom partiet tilfredsstillende de kravene som OECD har fastsatt.

Ved sertifisering etter de reglene som er nevnt i første ledd, utsteder Mattilsynet sertifikat og merkelapper.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

Kapittel IX. Avsluttende bestemmelser

§ 37. Kontrollmyndighet

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne forskriften. Mattilsynet har rett til å ta ut prøver av all såvare som omfattes av forskriften. Ved all etterkontroll, herunder også kontroll av såvare som er pakket, merket og klar for omsetning, benyttes toleranseverdier iht. vedlegg A4.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 38. Dispensasjon

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137.

§ 39. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbar i henhold til matloven § 28.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137 (tidligere § 40).

§ 40. Ikrafttreden

Denne forskriften trer i kraft straks.

Samtidig oppheves forskrift av 23. desember 1993 nr. 1418 om såkorn, forskrift av 23. desember 1993 nr. 1417 om jordbruksfrø og forskrift av 23. desember 1993 nr. 1419 om hagebruksfrø.

Innen 1. oktober 2000, må virksomhetene som omfattes av forskriften ha fungerende internkontroll.

0 Endret ved forskrift 9 jan 2004 nr. 137 (tidligere § 41).

Vedlegg til forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer

0 Vedlegget tilføyd 30 mars 2005.

A Generelle vedlegg og vedlegg som gjelder for alle såvaregrupper

A1 - Arter som omfattes av forskrift om såvarer (§ 2)

Forskriften omfatter følgende arter i gruppene:

Gruppe såkorn:

Havre Avena sativa

Bygg	Hordeum vulgare
Rug	Secale cereale
Hvete	Triticum aestivum
Durumhvete	Triticum durum Desf.
Spelt	Triticum spelta L.
Rughvete	x Triticosecale
Mais	Zea mais L. (partim) (bare for frøkvalitet)

Gruppe jordbruksfrø:

I. Fôrvækster, og gras til grøntanlegg

1. Gras:

	Hundekvein	Agrostis canina L.
Storkvein	Agrostis gigantea Roth.	
Krypkvein	Agrostis stolonifera L.	
Engkvein	Agrostis capillaris L.	
Engrevrumpe	Alopecurus pratensis L.	
Bladfaks	Bromus inermis Leyss.	
Hundegras	Dactylis glomerata L.	
Strandsvingel	Festuca arundinacea Schreb.	
Sauesvingel	Festuca ovina L.	
Stivsvingel	Festuca ovina L. var. duriuskula Kock	
Engsvingel	Festuca pratensis Huds.	
Rødsvingel	Festuca rubra L.	
Italiensk raigras	Lolium multiflorum Lam.	
Westerwoldsk raigras	Lolium multiflorum Lam.	
Flerårig raigras	Lolium perenne L.	
Hybridraigras	Lolium x boucheanum Kanth.	
Strandrør	Phalaris arundinacea L.	
Villtimotei	Phleum bertolonii DC	
Timotei	Phleum pratense L.	
Lundrapp	Poa nemoralis L.	
Myrrapp	Poa palustris L.	
Engrapp	Poa pratensis L.	
Markrapp	Poa trivialis L.	
Tunrapp	Poa annua L.	
Raisvingel	x Festulolium	

2. Belgvekster:

	Tiriltunge	Lotus corniculatus L.
Kvitlupin	Lupinus albus L.	
Smallupin	Lupinus angustifolius L.	
Gul-lupin	Lupinus luteus L.	
Sneglebelg	Medicago lupulina L.	

Blåluserne	Medicago sativa L.
Mellomluserne	Medicago x varia T.
Esparsett	Onobrychis viciifolia Scop.
Åkerert	Pisum sativum L. Convar. Speciosum (Dierb.) Alef.
Alexandrinerkløver	Trifolium alexandrinum L.
Alsikekløver	Trifolium hybridum L.
Blodkløver	Trifolium incarnatum L.
Rødkløver	Trifolium pratense L.
Kvitkløver	Trifolium repens L.
Perserkløver	Trifolium resupinatum L.
Jordkløver	Trifolium subterraneum L.
Bønnevikke	Vicia faba L.
Fôrvikke	Vicia sativa L.
Lodnevikke	Vicia villosa Roth.

3. Andre arter av fôrvækster:

	Kålrot	Brassica napus L. var. napobrassica (L.) Rchb.
Fôrmargkål		Brassica oleracea L. convar. acephala (DC)
Alef. var. medullosa Thell + var. viridis L.		
Honningurt		Phacelia tanacetifolia Benth.
Fôrreddik		Raphanus sativus L. var. oleiformis Pers.

II. Beter

	Fôrbete	Beta vulgaris L. var. crassa Mansf.
Sukkerbete		Beta vulgaris L. var. altissima Døll

III. Olje- og fiberplanter

	Sareptasennep	Brassica juncea (L.) Czernj. Cosson
Raps		Brassica napus L. (partim)
Svartsennep		Brassica nigra (L.) Kock
Rybs		Brassica rapa L. var. silvestris (Lam) Briggs
Karve		Carum carvi L.
Soya		Glycine max (L.) Merr.
Solsikke		Helianthus annuus L. (bare for frøkvalitet)
Fiberlin		Linum usitatissimum L.
Oljelin		Linum usitatissimum L.
Kvitsennep		Sinapis alba L.

Gruppe hagebruksfrø:

Grønnsaker:

Kepaløk	<i>Allium cepa</i> L.
Purre	<i>Allium porrum</i> L.
Kjørvel	<i>Anthriscus cerefolium</i> (L.)
Hoffm.	
Selleri	<i>Apium graveolens</i> L.
Asparges	<i>Asparagus officinalis</i> L.
Bladbete	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>vulgaris</i>
Matbete	<i>Beta vulgaris</i> L. var. <i>conditiva</i> Alef.
Knutekål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.)
Alef. var. <i>gongylodes</i> L.	
Grønnskål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>acephala</i> (DC.)
Alef. var. <i>sabellica</i> L.	
Blomkål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.)
Alef. var. <i>botrytis</i> L.	
Brokkoli	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>botrytis</i> (L.)
Alef. var. <i>cymosa</i> Duch.	
Hvitkål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.)
Alef. var. <i>alba</i> DC.	
Rødkål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.)
Alef. var. <i>rubra</i> DC.	
Savoikål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>capitata</i> (L.)
Alef. var. <i>sabauda</i> L.	
Rosenkål	<i>Brassica oleracea</i> L. convar. <i>oleracea</i> var. <i>gemmifera</i> DC.
Kinakål	<i>Brassica campestris</i> L. ssp. <i>pekinensis</i> (Lour) Olsson
Nepe	<i>Brassica campestris</i> L. ssp. <i>rapifera</i>
Paprika	<i>Capsicum annuum</i> L.
Endivie	<i>Cichorium endivia</i> L.
Salatsikori	
(Witloofcikorie)	<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>foliosum</i> Hegi
Rotsikori	<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>sativum</i> DC.
Vannmelon	<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai
Melon	<i>Cucumis melo</i> L.
Agurk	<i>Cucumis sativus</i> L.
Kjempegresskar	<i>Cucurbita maxima</i> Duch.
Mandelgresskar	<i>Cucurbita pepo</i> L.
Kardonskock	<i>Cynara cardunculus</i> L.
Gulrot	<i>Daucus carota</i> L. ssp. <i>sativus</i> (Hoffm.) Arcang.
Fennikel	<i>Foeniculum vulgare</i> ssp. <i>vulgare</i> Mill.
Hagesalat	<i>Lactuca sativa</i> L.
Tomat	<i>Lycopersicon esculentum</i> Mill.
Persille	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A.W. Hill
Prydbønne	<i>Phaseolus coccineus</i> L.
Hagebønne	<i>Phaseolus vulgaris</i> L.
Hageert	<i>Pisum sativum</i> L.
Hagereddik	<i>Raphanus sativus</i> L.
Skorsonerrot	<i>Scorzonera hispanica</i> L.
Aubergin	<i>Solanum melongena</i> L.
Spinat	<i>Spinacia oleracea</i> L.

Vårklynne	Valerianella locusta (L.) Laterr.
Bønnevikke	Vicia faba L.
Mais	Zea mais L.
- convar. microsperma (Koern)	
- convar. saccharata (Koern)	
Andre arter av grønnsaker	
Arter av bær	
Arter av frukt	
Arter av grøntanleggsplanter	
Arter av krydderplanter	
Arter av medisinalplanter	
Arter av pryddplanter	

A2 - Merking og sertifisering i henhold til OECD-systemet (§ 36)

1. Opplysninger på OECD-sertifikatet

1. «OECD-sertifikat»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partiets referansenummer
4. Art
5. Sort
6. Antall enheter
7. Vekt
8. Klasse

2. Opplysninger på OECD-merkelappen

1. «OECD-sertifisering»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Art
4. Sort
5. Klasse
6. Partiets referansenummer
7. For lokalsorter: Produksjonsområde

Gjelder kun jordbruksfrø:

8. For prebasisfrø: Antall generasjoner før C eller C1

3. Merkelappens farge

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe
B	Hvit
C, C1	Blå
C2	Rød

A3 - Krav til autorisasjon av såvareforretninger (§ 4)

Mattilsynet gir autorisasjon for såvareforretninger i kategori A, 1-4 og B, 1-4.

Kategori A: Autorisasjon for import og omsetning av ferdig rensset såvare.

Kategori B: I tillegg til kategori A gjelder autorisasjonen også for produksjon og omsetning av sertifisert såvare.

Både kategori A og B deles ytterligere i:

- 1 - Korn og oljevekster
- 2 - Fôrvekster
- 3 - Gras til grøntanlegg
- 4 - Grønnsaker, krydder, prydplanter og grøntanleggsplanter

1. Krav til fagkunnskap

Kategori A:

For å bli autorisert som såvareforretning som skal importere og omsette såvare, må søkeren dokumentere at forretningen er registrert i Norge og har faglig leder ansatt på heltid.

Den faglige lederen må ha eksamen fra videregående skole, studieretning naturbruk (VK II), eller tilsvarende faglig utdanning. Lederen må videre ha noe praksis fra såvarebransjen eller fra lignende virksomhet.

Kategori B:

For å bli autorisert som såvareforretning, som i tillegg til import og omsetning også skal drive avl av sertifisert såvare, må søkeren dokumentere at forretningen er registrert i Norge og har faglig leder ansatt på heltid.

Den faglige lederen må ha høyere landbruksutdanning og minst 3 års praksis fra såvarebransjen eller fra lignende virksomhet.

2. Teknisk utstyr

Kapasiteten på det tekniske utstyret skal stå i forhold til den enkelte forretnings behandling av såvarene.

Forretningens utstyr for tørking, rensing, blanding, beising, pakking, prøvetaking, etc. skal være inspisert og godkjent av Mattilsynet.

3. Lager

Forretningen skal ha lagerplass som er skikket til og er av tilstrekkelig omfang for det kvantum såvare forretningen produserer og/eller omsetter. Forretningen skal ha oversikt over alle partier og kunne dokumentere dette overfor Mattilsynet.

Lageret skal inspiseres og godkjennes av Mattilsynet.

4. Søknad - autorisasjon

Søknad om autorisasjon som såvareforretning med opplysninger om og attester for faglig leder, samt firmaattest, sendes til Mattilsynet på særskilt skjema ved etablering og ved seinere endringer i forutsetningene under pkt. 1-4.

A4 - Toleranseverdier ved etterkontroll av deklarererte verdier (§ 37)

Toleranseverdier for renfrø, frø av andre plantearter og spireevne.

Renfrø

Ved etterkontroll må resultatene for renfrø ikke underskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>
99,5 - 100,0	0,7
99,0 - 99,4	0,9
98,0 - 98,9	1,2
97,0 - 97,9	1,5
96,0 - 96,9	1,7
95,0 - 95,9	1,9
94,0 - 94,9	2,0
93,0 - 93,9	2,1
92,0 - 92,9	2,2
91,0 - 91,9	2,4
90,0 - 90,9	2,5
88,0 - 89,9	2,7
86,0 - 87,9	2,9
84,0 - 85,9	3,0
82,0 - 83,9	3,2
80,0 - 81,9	3,3
70,0 - 79,9	3,8
60,0 - 69,9	4,1
50,0 - 59,9	4,2

Spireevne

Ved etterkontroll må resultatene for spireevne ikke underskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>
97 - 100	3
94 - 96	4
91- 93	5
87 - 90	6
82 - 86	7
76 - 81	8
70 - 75	9
60 - 69	10
50 - 59	11
25 - 49	12

Frø av andre plantearter

Ved etterkontroll må resultatene for frø av andre plantearter ikke overskride den tidligere analyseverdi med mer enn oppgitt toleranseverdi.

<i>Deklarert%</i>	<i>Toleranseverdi</i>
0	0,2
0,1	0,3

0,2	0,4
0,3	0,5
0,4	0,6
0,5	0,6
0,6	0,7
0,7	0,7
0,8	0,8
0,9	0,9
1,0	1,0

A5 - Dyrkingsregler (§ 8)

1. Lokalisering av avlen

For å unngå kryssingsfare ved avl av såkorn, jord- og hagebruksfrø, kan Mattilsynet bestemme i hvilket distrikt de enkelte sorter skal kontraktavles.

2. Krav til utsæd

Laveste godkjente klasse for utsæd av såkorn unntatt rug, er klasse sertifisert 1. generasjon.

Laveste godkjente klasse for utsæd av rug, jord- og hagebruksfrø er klasse basis. Unntatt er de arter hvor det er tillatt å avle to generasjoner av klasse sertifisert frø (C1 og C2). Her er laveste godkjente klasse for utsæd klasse sertifisert 1. generasjon.

Ved avl av hybridorter av rug, klasse basis, skal steriliteten hos den hansterile komponenten være minst 98%.

Ved avl av hybridorter, unntatt for rug, gjelder følgende krav dersom utsæden produseres ved bruk av kjemisk hybridiseringsmiddel:

- Sortsrenheten skal for hver komponent være minst 99,0% for rughvete og minst 99,7% for øvrige arter
- Hybridiseringsgraden skal være minst 95%.

3. Kontraktavlerens generelle plikter

Kontraktarealene skal være på jord som er skikket for avlen, og kontraktavleren skal ta nødvendige forholdsregler slik at varen ikke forurenses. Avlingen skal holdes så rein for ugras som mulig. Store forekomster av ugras eller andre forhold som vanskeliggjør kontrollen, kan føre til at avlingen vrakes eller nedklassifiseres. For løk skal spesielt ugras av *Allium* og *Narcissus* fjernes.

Alle maskiner og redskaper, samt transportutstyr, tørke og lager skal rengjøres før bruk. Ved såkorndyrking skal skurtreskeren bare brukes på arealer som er underlagt vekstkontroll. Skurtreskere som brukes til storfrøede grasarter kan bare brukes på floghavrefrie arealer.

Ved såkorndyrking og avl av storfrøede grasarter (engsvingel, bladfaks, strandsvingel, raigras og raisvingel) skal kontraktavleren sørge for at kontraktarealene blir nøye kontrollert for floghavre minst en gang i veksttida. Kontrollen skal foregå etter skyting og helst før vekstkontrollen. Avleren skal fylle ut en tilsendt egenerklæring om resultatet av denne kontrollen. Denne leveres forretningen som har kontrakten.

Ved såkorndyrking og avl av storfrøede grasarter skal avleren levere en eiendomsspesifikasjon og en kartskisse over driftsenheten basert på økonomisk kartverk med nødvendige opplysninger om arealer og tidligere plantevekst. Mattilsynet kan kreve det samme ved avl av hagebruksfrø. Ved frøavl av andre jordbruksfrø enn storfrøede grasarter, er det tilstrekkelig at det leveres eiendomsspesifikasjon og kartskisse i første høsteår. Ved vekstkontrollen er det ønskelig at avleren selv eller en stedfortreder er til stede og påviser kontraktarealene og eventuelle andre arealer. Avleren må ikke høste avlingen før vekstkontrollen er utført.

Hagebruksfrø

Ved dyrking av vekster basert på utvalgelse av morplanter (for eksempel løk og kål) under andre vekstvilkår enn der sorten er basisfrøavlet, må det utvises spesiell varsomhet ved uttak av morplanter, slik at det ikke gjøres endringer i sortstypiske egenskaper. Morplanteutvelgelsen kan foregå både i felt og på lager der hele partiet fra avlsfeltet er lagret.

For løk og kål gjelder følgende:

En løksort skal ikke frøavles på mindre enn 1000 løk og en kålsort skal ikke frøavles på mindre enn 50 hoder. Disse settes så tett og i en slik formasjon at en er sikret tilfredsstillende kryssbefruktning.

4. Tidligere plantevekst - såkorn

Klasse P (prebasis):

Klasse P må ikke avles på jord der det de siste to år har vært avlet annen sort av samme art. Vår- og høstformer regnes som samme art.

Klasse B (basis) og C1 (sertifisert 1. generasjon):

Klasse B og C1 må ikke avles på jord der det året før har vært avlet annen sort av samme art. Mattilsynet kan utvide dette kravet til to år for sorter som er vanskelige å skille ved vekstkontrollen.

Klasse C2 (sertifisert 2. generasjon) og D:

Klasse C2 og D kan avles på jord der det året før har vært dyrket annen sort av samme art. For sorter som er vanskelige å skille ved vekstkontrollen, kan Mattilsynet kreve at sortene ikke avles på jord der det året før har vært avlet annen sort av samme art.

5. Tidligere plantevekst - jordbruksfrø

Frø må ikke avles på jord der det har vært avlet annen sort av samme art de siste:

<i>Vekst</i>	<i>Klasse P og B</i>	<i>Klasse C</i>
Gras	4 år	2 år
Engbelgvekster	6 år	2 år
Olje- og fibervekster	5 år	5 år

6. Antall sorter av samme art på driftsenheten

På driftsenheten er det bare tillatt å avle én sort av samme art. Det er tillatt å avle vår- og høstformer av samme art. Ved overvintringsskader i høstkorn kan det ikke brukes vårkorn av samme art til å reparere skadene.

På godkjente avlsgårder der det drives foredling og produksjon av prebasis såvare, kan det avles flere sorter av samme art.

7. Avl av korn utenom kontrakt og annen frøavl

Dersom det avles korn på driftsenheten som ikke er beregnet til sertifisert såvare, skal såkornet på dette arealet minimum være av klasse C2.

På driftsenheten er det ikke tillatt med annen avl av jord- og hagebruksfrø enn den avl som er beregnet på sertifisering.

8. Avstandsisolering

Såkorn- og frøarealer skal ha en klar avgrensning slik at de er beskyttet mot innblanding og innkryssing.

Minimumskrav for avstandsisolering til annen sort av samme art:

Vekst	Klasse P og B	Klasse C1, C2 og D	
Såkorn			
Rug, unntatt hybridsorter	300 m	250 m	
Rug, hybridsorter	Ved bruk av hansterilitet: 1000 m		
Uten bruk av hansterilitet: 600 m	500 m		
Hybridsorter av andre arter	For hunkomponenten:		
25 m	For hunkomponenten:		
25 m			
Jordbruksfrø			
Beta-arter			
- pollenkilder av Beta som ikke omfattes nedenfor		1000 m	1000 m
- pollenkilder med ukjent ploidi (kromosomantall) eller med annen ploidi enn den tilsiktede bestøveren	1000	600	
- pollenkilder med samme ploidi som den tilsiktede bestøveren, eller hannsterilitet ikke benyttes	1000 m	300 m	
Raps			
- unntatt hybridsorter	200 m	100 m	
- hybridsorter	500 m	300 m	
Øvrige arter	400 m	200 m	
Hagebruksfrø			
Beta-arter			
- pollenkilder av Beta som ikke omfattes nedenfor		1000 m	1000 m
- av samme underart tilhørende en annen sortgruppe		1000 m	600 m
- av samme underart tilhørende samme sortgruppe		600 m	300 m
Brassica-arter			
- til pollenkilder som kan gi betydelig ødeleggelse i Brassica-arter	1000 m	600 m	
- til pollenkilder som kan krysses med Brassica-artene	500 m	300 m	
Sikori			
- mellom arter av sikori	1000 m	1000 m	
- mellom sorter av samme art	600 m	300 m	
Kepaløk	600 m	600 m	
Øvrige arter			
- til pollenkilder som kan gi betydelig ødeleggelse i fremmedbestøvende arter	500 m	300 m	
- til pollenkilder som kan krysses med sorter av fremmedbestøvende arter	300 m	100 m	

Kortere avstand kan godkjennes dersom skog, terreng eller andre forhold gjør det lite sannsynlig at kryssbestøvning av betydning kan foregå.

Rapp regnes i denne sammenheng ikke som kryssbefruktet. Ved produksjon av klasse prebasis av rapp og andre selvbefruktede, må det likevel tas hensyn til mulig kryssingsfare ved åpen blomstring

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

A6 - Melding om avlen (§ 9)

1. Innmelding av utsædspartier

Forretningene skal innen følgende frister sende liste til Mattilsynet over hvilke utsædspartier de vil bruke:

15. april	Jordbruksfrø
15. april	Vårkorn
1. september	Høstkorn

2. Innmelding av kontraktarealer

Ved endelig innmelding av kontraktarealer skal forretningene oppgi følgende:

- Avlerens navn og adresse, produsentnummer, gårdsnavn, kommune og fylke.
- Art og sort som skal dyrkes
- Kontraktareal i dekar
- Utsædspartiets nummer og generasjon
- For såkorn: Antall kg utlevert utsæd, utsædspartiets generasjon
- For jordbruksvekster: Gjenleggsår for kontraktarealet
- For hagebruksvekster: Utsædspartiets avlsår

For innmelding av kontraktarealer gjelder følgende frister:

Såkorn	1. mars	Foreløpig oversikt over kontraktareal til vekstkontroll
	1. juni	Endelig melding om kontraktarealer vedlagt eiendomsspesifikasjon og kartskisse
Jordbruksvekster	1. mars	Foreløpig oversikt over kontraktarealer som skal høstes dette året og planlagte gjenleggsarealer av storfrøede grasarter
	1. juni	Endelig melding om kontraktarealer som skal høstes dette året og gjenleggsarealer av storfrøede grasarter, vedlagt eiendomsspesifikasjon og kartskisse til vekstkontroll
Hagebruksvekster	1. april	Innmelding av kontraktarealer til vekstkontroll

3. Innmelding og godkjenning av nye kontraktavlere og nye arealer hos etablerte kontraktavlere

Forretningene skal innen 15. april sende melding til Mattilsynet om nye kontraktavlere. Ved såkorndyrking og ved dyrking av storfrøede grasarter skal også nye arealer hos etablerte kontraktavlere meldes inn innen 15. april.

Innmeldingen skal inneholde:

- a) Avlerens navn og adresse, produsentnummer, gårdsnavn, alle eiendommer som inngår i driftsenheten med gnr. og bnr., kommune og fylke.
- b) Art og sort som skal dyrkes

Ved såkorndyrking bør det fortrinnsvis tegnes kontrakt på alt kornareal på driftsenheten. Det skal i tillegg til vekstkontrollen utføres en egen floghavrekontroll på hele driftsenheten hos nye avlere og nye arealer hos etablerte kontraktavlere.

Mattilsynet har anledning til å innhente opplysninger fra andre offentlige landbruksetater om driftsenhetens egnethet for såkornavl, og om eventuelle floghavreforekomster på driftsenheten. Hvis det framkommer opplysninger om en floghavreforekomst hos en ny kontraktavler som kan gi grunnlag for ikke å godkjenne arealene for såkornavl, skal Mattilsynet gi avleren og forretningen skriftlig melding om dette så snart opplysningene er kjent.

A7 - Regler for gjennomføring av vekstkontroll (§ 10) og kontroll dyrking (§ 11)

1. Vekstkontroll

Formålet med vekstkontrollen er å klarlegge om avlingen kan bli skikket som såvare. Alle arealer som er innmeldt til kontraktavl, blir kontrollert i veksttida i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser. Ved såkorndyrking skal personell fra såvareforretningene være med under kontrollen.

Tidspunkt for kontrollen:

Vekstkontrollen skal utføres på et tidspunkt der det er mulig å foreta kontroll av sortens ekthet, renhet og av sjukdomssituasjonen, for såkorn og jordbruksfrø i tidsrommet mellom skyting og modning. Vekstkontrollen bør avvikles så tidlig at det blir mulig å gjennomføre en annengangskontroll der dette er nødvendig.

Belgvekster og olje- og fiberplanter skal kontrolleres under blomstring. For hybridsorter av raps skal det gjennomføres tre vekstkontroller, én før blomstring, én ved begynnende blomstring, og én ved avsluttende blomstring. For arter, der det gunstigste tidspunkt for å kontrollere sortsekthet er for tidlig for å få en tilfredsstillende kontroll for floghavre, skal en særskilt floghavrekontroll utføres senere.

Ved frøavl av kål og andre flerårige vekster, skal det foretas minst en kontroll i hver dyrkingssesong.

Rotvekster skal kontrolleres minst to ganger i frøavlsåret. Besiktigelse av arealene for å vurdere feltenes tilstand etter overvintring foretas så snart forholdene tillater det. Under blomstring foretas en ny kontroll.

Det skal gjennomføres floghavrekontroll for storfrøede grasarter (bladfaks, engsvingel, strandsvingel, raigras, raisvingel) i gjenleggsåret.

Været under vekstkontrollen:

Vekstkontrollen bør ikke utføres under værforhold som gjør observasjonene usikre. Er forholdene likevel vanskelige, skal dette noteres på vekstkontrollskjemaet.

Gjennomføring av vekstkontrollen:

Mattilsynet autoriserer vekstkontrollørene før de starter kontrollen. Kontrollørene skal påse at dyrkingsreglene er fulgt. Dersom arealet er delt opp i delareal på grunn av forskjellig forgrøde, noteres dette. Videre skal kontrollen undersøke og gi melding på standardisert vekstkontrollskjema om:

- forgrøde
- innblanding av andre sorter og arter
- funn av skadegjørere (sjukdommer og skadedyr)
- floghavre
- legde, store ugrasforekomster eller andre forhold som vanskeliggjør kontrollen
- om det avles korn eller frø utenom kontrakt
- om det avles andre sorter av samme art utenom kontrakt
- om det foreligger krysningsfare og om avstanden til annen sort holder de fastsatte kravene (jf. dyrkingsreglene).

Det skal kontrolleres at grensebeltene er tilstrekkelig brede der dette er påkrevet.

Kontrollørene skal kontrollere arealet systematisk i teiger tilpasset terrenget. Det skal også tas hensyn til legde og eventuelt andre forhold som gjør oversikten mindre. Hele kontraktarealet skal kontrolleres.

Ved såkorn dyrking skal også kornareal som dyrkes utenom kontrakt på driftsenheten, kontrolleres for floghavre, og det skal noteres hva slags såkorn som er brukt.

Dersom det blir klart at avlingen ikke anbefales godkjent som såvare i noen klasse, skal årsaken føres opp på vekstkontrollskjemaet.

Funn av annen sort eller avvikende type:

Dersom man ved vekstkontrollen er i tvil om det er innblandinger av annen sort eller finner avvikende typer i slike mengder at det kan være spørsmål om å vrake eller nedklassifisere partiet, skal Mattilsynet varsles så snart som mulig. Ved avtale om luking skal det utføres ny kontroll.

Funn av annen art:

Innblanding av annen art anslås i antall pr. dekar. Dersom deler av varen med liten innblanding kan holdes for seg, noteres dette. Avtale om luking bør gjøres der dette er praktisk mulig, og skal i så fall noteres på vekstkontrollskjemaet.

For innblanding av fremmed art er det laboratorieanalysen av den ferdig rensede såvaren som avgjør klassifiseringen av partiet.

Funn av naken sot i såkornarealer:

Dersom vekstkontrollen finner naken sot i en slik mengde at det kan være snakk om å nedklassifisere eller vrake partiet, skal antall planter av naken sot telles opp, og antallet planter med sot pr. dekar noteres.

Funn av floghavre:

Under vekstkontrollen skal det ikke tas bredere teiger enn at det er mulig å se eventuelle floghavreplanter. Har driftsenheten dispensasjon fra floghavreforskriftene, skal det kontrolleres ekstra nøye på og rundt tidligere funnsteder.

Dersom kontrolløren finner floghavre, skal funnstedet merkes og beskrives slik at det lett kan finnes igjen. Brukeren skal varsles og bør om mulig være tilstede ved uttak av

planteprøve. Dersom brukeren ikke er tilstede, skal funnet bevitnes av to personer. Prøven sendes dit Mattilsynet måtte bestemme, og som Mattilsynet har gitt myndighet til å avgjøre om prøven er floghavre eller ikke. Øvrige floghavreplanter skal lukes og brennes.

Floghavre skal ikke være påvist ved kontroll i veksttida for alle kornartene, oljevekster, engsvingel, strandsvingel, raigras, bladfaks og raisvingel.

2. Kontroll dyrking

Formålet med kontroll dyrkingen er å bestemme sortsekthet, sortsrenhet og angrep av frøoverførte sjukdommer.

For såkorn og jordbruksfrø skal Mattilsynet så ut prøver til kontroll dyrking av alle utsædspartier som blir benyttet i kontraktavlen. Mattilsynet kan også om det synes hensiktsmessig, kontroll dyrke utsædspartier av hagebruksfrø. Som en stikkprøvekontroll kan det sås ut prøver av andre partier av sertifisert såvare.

Resultatet fra vekstkontrollen og kontroll dyrkingen skal meddeles innmelderne innen 15. august for høstkorn og 15. september for vårkorn, jord- og hagebruksfrø. Ved særlige forhold kan Mattilsynet forlenge disse fristene.

A8 - Offisielt dokument ved omsetning (import/eksport) av ikke endelig sertifisert såvare til offisiell sertifisering i et annet land i EØS-området (§ 21)

Opplysninger i dokumentet

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. Utstedende myndighet
3. Art, minimum botanisk navn skrevet med latinske bokstaver. Navnet kan skrives i forkortet form eller under den vanlige betegnelsen, eller begge
4. Sort, skrevet med latinske bokstaver
5. Foreløpig klasse
6. Partiets referansenummer på det frøpartiet som er brukt til utsæd, og navnet på klassifiseringslandet
7. Partiets referansenummer
8. Størrelsen av det dyrka areal som har produsert det parti som vedrører dokumentet
9. Høstet frømengde og antall pakninger
10. Opplysninger om at det ikke er påvist floghavre i frøpartiet
11. Resultatet av en eventuell foreløpig analyse

A9 - Klasser av såvare (§ 3 c)

Klasser felles for såkorn, jord- og hagebruksfrø:

Klasse prebasis, (P):

Såvare av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) som under ansvar av sortseieren eller sortseierens representant er avlet på foredlermateriale eller på klasse prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse prebasis.

Klasse basis, (B):

Såvare av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) som er avlet på klasse prebasis levert av sortseieren eller sortseierens representant, eller på foredlermateriale som tilfredsstillende kravene til klasse prebasis og som er avlet etter sortseierens samtykke. Såvaren skal tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse basis.

Klasser i tillegg for såkorn:

Klasse sertifisert - 1. generasjon av bygg, havre, hvete og rughvete, (C1):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert - 1. generasjon.

Klasse sertifisert - 2. generasjon av bygg, havre, hvete og rughvete, (C2):

Såkorn som er avlet på klasse sertifisert 1. generasjon, på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert - 2. generasjon.

Klasse sertifisert av rug og mais, (C):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse D av bygg, havre, hvete og rughvete, (D):

Såkorn som er avlet på klasse sertifisert 1. generasjon, klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse D.

Klasse D av rug, (D):

Såkorn som er avlet på klasse basis eller prebasis, og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse D.

Klasser i tillegg for jordbruksfrø:

Klasse basis av hybrider av olje- og fiberplanter, (B):

Såvare som er avlet på klasse prebasis eller på foredlermateriale, som er avlet etter sortseierens samtykke, og som er bestemt for produksjon av hybridfrø. Såvaren skal tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse basis av hybrider.

Klasse sertifisert av jordbruksfrø (unntatt åkerert, bønnevikke, lin og soya), (C):

Jordbruksfrø av renlinjesorter eller krysninger (hybrider) (unntatt åkerert, bønnevikke, lin og soya) som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse sertifisert - 1. generasjon av åkerert, bønnevikke, lin og soya, (C1):

Jordbruksfrø av åkerert, bønnevikke, lin og soya som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse sertifisert - 2. generasjon av åkerert, bønnevikke, lin og soya, (C2):

Jordbruksfrø av åkerert, bønnevikke, lin og soya som er avlet på klasse sertifisert - 1. generasjon og som tilfredsstillende de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse handelsfrø av hvitsennep, sareptasennep, svartsennep, oljelin og soya:

Jordbruksfrø som tilfredsstill de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse handelsfrø.

Klasser i tillegg for hagebruksfrø:

Klasse sertifisert, (C):

Hagebruksfrø som er avlet på klasse prebasis dersom sortseieren krever det eller er avlet på klasse basis og som tilfredsstill de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse sertifisert.

Klasse standard, (St):

Hagebruksfrø som tilfredsstill de kvalitetskravene som er fastsatt for klasse standard.

A10 - Krav til pakningstyper og pakningsstørrelser (§ 3 q)

Småpakninger:

Småpakninger - jordbruksfrø:

a. EØS-pakning A:

En pakning med frøblanding med frø av førvekster til annet enn jordbruksformål, som f.eks. plenfrø, med en nettovekt på høyst 2 kg.

b. EØS-pakning B:

En pakning med frø av førvekster, klasse basis, sertifisert eller handelsfrø, av rene arter eller i blandinger med en nettovekt på høyst 10 kg.

c. EØS-pakning C:

En pakning med frø av bete med:

- monogermt eller presisjonsfrø, med en nettovekt på høyst 2,5 kg eller med inntil 100.000 frøklynger.
- annet frø med en nettovekt på høyst 10 kg.

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

Småpakninger - hagebruksfrø:

En pakning med hagebruksfrø, klasse basis, sertifisert eller standard, med følgende maksimale nettovekt:

Arter	Maks. nettovekt
Arter av ert, bønne, vikke og arter med tilsvarende frøstørrelse	5 kg
Arter av løk, purre, bete, kål, paprika, sikori, vannmelon, agurk, gulrot, hagesalat, tomat, reddik, spinat og arter med tilsvarende frøstørrelse	500 g
Andre arter	100 g

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

Porsjonspakninger:

En pakning med jord- eller hagebruksfrø, klasse sertifisert, beregnet til hobbydyrking, med følgende maksimale nettovekt:

<i>Arter</i>	<i>Maks. nettovekt</i>
Storfrøede arter som ert, vikke, bønne o.l.	100 g
Andre arter	30 g

De oppgitte vektgrensene for pakninger gjelder rent frø. Vekten av pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer regnes ikke med.

A11 - Krav til avlsgårder (§ 8)

Godkjenning av avlsgårder for prebasisavl gis av Mattilsynet på følgende vilkår:

1. Krav til faglig leder

Den faglige lederen skal ha god kjennskap til og relevant praksis i produksjon av prebasisvare.

2. Krav til oversikt over partier og generasjoner

Gården skal til en hver tid ha oppdaterte oversikter over såvarepartienes opprinnelse (utsædparti), dyrkingssted og dyrkingsår, slik at historien til de enkelte partiene kan etterspores.

3. Krav til høstemaskiner som kan rengjøres fullstendig mellom hver sort

Høstemaskiner (skurtreskere og annet utstyr) som brukes på flere sorter av samme art, skal være konstruert slik at de kan rengjøres fullstendig med trykkluft eller lignende for å sikre at det ikke forekommer innblandinger. De samme kravene gjelder for renseutstyr.

4. Krav til separate tørke- og lagringsenheter

Tørke- og lageranlegget skal være utformet slik at hvert enkelt parti kan holdes atskilt fra de andre.

Søknad om godkjenning som avlsgård for prebasis sendes Mattilsynet. Antallet godkjente avlsgårder bør stå i et rimelig forhold til behovet for produksjon av prebasisvare. Ved vurdering av søknadene vektlegges behovet for prebasis og effektiv ressursutnyttelse.

A12 - Etikettmal for merking av beiset såvare (§ 35)

BEISET SÅVARE	
ADVARSEL	
Såvaren er beiset med [mengde preparat (mengde v.s.)+...] per kg såvare. Virker mot frøoverførte og/eller jordboende soppsykdommer. (For midler mot skadedyr presiseres skadegjører nærmere.)	
Faresymbol	Såvaren er beiset med et preparat som har følgende egenskaper: Risikoenlinger . . MÅ IKKE BENYTTES TIL MAT ELLER FÖR Må oppbevares slik at forgiftning av mennesker eller husdyr unngås Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr
Undertelst	
<p style="text-align: center;"><u>Forsiktighetsregler</u></p> <p>Bruk hansker ved all håndtering av såvaren Bruk halvmaske med støvfilter P2 ved arbeidsoperasjoner som medfører støv Beiset såvare må ikke overføres til annen emballasje Tomemballasjen må leveres til offentlig avfallsmottak eller brennes Tomemballasjen må ikke brukes til andre formål Beiset såvare som ikke benyttes skal leveres til spesialavfallsmottak</p> <p>Såvaren er beiset (dato) <i>Omsetters firmanavn og adresse</i></p> <p>Reg. nr. (tildøles av Mattilsynet)</p>	

Faresymbolet skal være innrammet og trykket med svarte bokstaver på oransje bunn.

0 Vedlegget tilføyd ved forskrift 16 juni 2005 nr. 593.

A13 - Vilkår for omsetning av såvare som er søkt opptatt på nasjonal sortliste (§ 21a)

1. Generelt

Tillatelse til omsetning av ennå ikke godkjent sort kan gis dersom formålet med omsetningen er å skaffe ytterligere opplysninger om praktisk dyrking eller bruk av sorten gjennom forsøk og analyser.

2. Søknad

Søknad kan fremmes av den person eller virksomhet, eller representant for disse, som har fremmet søknad om oppføring av sorten på nasjonal sortliste.

Søknad skal fremmes på særskilt skjema hvor det også skal gis opplysninger om formål, sortsbeskrivelse, planlagte forsøk mv.

3. Mengde

Mengden frø som tillates omsatt er begrenset av følgende prosentandel av den totale frømengde av respektive art som brukes årlig i den eller de EØS-land frøet av sorten er bestemt til:

- havre, bygg, hvete, åkerert og bønnevikke: 0,3%
- durumhvete: 0,05%
- øvrige arter: 0,1%.

Dersom denne mengden ikke er tilstrekkelig til å så 100 daa pr. medlemsstat som frøet er bestemt til, kan det gis tillatelse for en mengde som er nødvendig for et areal på 100 daa.

4. Kvalitetskrav

Følgende kvalitetskrav skal være oppfylt:

Såkorn:

Rug, mais og hybrider av havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt og rughvete, unntatt selvbestøvende sorter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg B1, del 2, klasse C1
- Vedlegg B1, del 3.

Havre, bygg, hvete, durumhvete, spelt, rughvete og selvbestøvende sorter av rug og mais, unntatt hybrider i hvert enkelt tilfelle:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg B1, del 2, klasse C2
- Vedlegg B1, del 3.

Jordbruksfrø:

Førvekster og gras til grøntanlegg:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del I, klasse C (klasse C2 for åkerert og bønnevikke)
- Vedlegg C1, del IV.

Beter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del II
- Vedlegg C1, del IV.

Olje- og fiberplanter:

- Vedlegg A5, pkt. 8
- Vedlegg C1, del III, klasse C (klasse C1 og C2 for lin)
- Vedlegg C1, del IV.

Hagebruksfrø:

Grønnsaker:

- Vedlegg D1, del I.

0 Vedlegget tilføyd ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

B Vedlegg om såkorn

B1 - Krav til kvalitet (§ 13, § 19)

Del 1 - Norske kvalitetskrav

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Renhet

Kornart	Klasse	Krav,%
Mais	Alle	98,0
Øvrige	Alle	99,2

2. Spireevne

Kornart	Klasse	Krav,%
Bygg, havre, vårhvete og durumhvete	B, C1 og C2	
D	87	
85		
Rug, spelt og høsthvete	Alle	85
Rughvete	B, C1 og C2	
D	85	
80		
Naken havre	B, C1 og C2	
D	85	
75		
Mais	Alle	90

3. Antall kjerner av andre kornarter, og antall kjerner av ugrasfrø pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle unntatt mais	P og B	maks. 2 kjerner av annen kornart
maks. 3 kjerner av ugrasfrø totalt		
maks. 2 kjerner av kveke		
Alle unntatt mais	C1 og C2	maks. 6 kjerner av annen kornart
maks. 5 kjerner ugrasfrø totalt		
maks. 2 kjerner av kveke		
Alle unntatt mais	D	maks. 14 kjerner av annen kornart
maks. 5 kjerner ugrasfrø totalt		
maks. 2 kjerner av kveke		
Mais*	Alle	0 kjerner av andre arter

* For innavlede linjer av klasse basis av mais skal prøvestørrelsen være 250 g.

4. Antall frø av floghavre og svimling pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle	Alle	0

5. Vanninnhold

Kornart	Klasse	Krav,%
Alle	Alle	maks. 15,0

6. Sjukdommer

Sjukdommer som begrenser såkornets bruksverdi må begrenses maksimalt.

Innhold av mjøldrøye pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle, unntatt hybridsorter av rug		P og B
C, C1, C2 og D	maks. 2	
	maks. 6	
Hybridsorter av rug		P og B
C	maks. 2	
	maks. 8	

7. Hybrider

For hybridsorter skal minimum sortsrenhet være 90%. Dette kontrolleres ved kontroll dyrkingen.

8. Sortsblandinger

I sortsblandinger skal de enkelte sortene inngå i blandingen etter oppgitt mengdeforhold.

Del 2 - Minimumskrav for kvalitet (må tilfredsstilles ved eksport)

Minimumskravene for kvalitet gjelder uten spillerom for analyseresultatene.

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Renhet

Kornart	Klasse	Krav, %
Bygg, havre, hvete og durumhvete		P og B
C1, C2	99,0	
	98,0	
Rug, rughvete, spelt og mais		Alle
	98,0	

2. Spireevne

Kornart	Klasse	Krav, %
Bygg, havre, rug, hvete durumhvete og spelt		Alle 85
Rughvete	Alle	80
Naken havre	Alle	75
Mais	Alle	90

3. Antall kjerner av andre kornarter, og antall frø av andre plantearter pr. 500 g

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle unntatt mais	P og B	maks. 4 kjerner/frø i alt, av disse:
- maks. 1 kjerne av annen kornart*		
- maks. 3 frø av andre plantearter enn korn		

Alle unntatt mais C1 og C2 maks. 10 kjerner/frø i alt, av disse:

- maks. 7 kjerner av annen kornart

- maks. 7 frø av andre planter enn korn

Mais** Alle 0 kjerner av andre arter

* En kjerne av annen kornart ansees ikke som urenheter dersom en ny prøve på 500 g ikke inneholder kjerner av annen kornart.

** For mais skal prøvestørrelsen være 1 kg, unntatt for innavlede linjer av klasse basis hvor prøven skal være på 250 g.

4. Antall frø av floghavre og svimling pr. kg

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle	Alle	0

5. Vanninnhold

Kornart	Klasse	Krav,%
Alle	Alle	maks. 16,0

6. Sjukdommer

Sjukdommer som begrenser såkornets bruksverdi må begrenses maksimalt.

Innhold av mjøldrøye pr. 500 g

Kornart	Klasse	Krav, antall
Alle, unntatt hybridsorter av rug		P og B
C, C1 og C2	maks. 1	
maks. 3		
Hybridsorter av rug		P og B
C	maks.	
1 maks. 4*		

* Fem sklerotier eller deler av sklerotier ansees ikke som overskridelse av kravet dersom en ny prøve på 500 g ikke inneholder mer enn fire sklerotier eller deler av sklerotier.

7. Hybrider

For hybridsorter skal minimum sortsrenhet være 90%. Dette kontrolleres ved kontroll dyrkingen.

Del 3 - Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

Kravene gjelder for alt såkorn både under del 1 og del 2.

Klasse	Utsæd	Annen sort	Naken sot*	
		Vekstkontroll planter/dekar	Kontroll dyrking %planter	
		Vekstkontroll, planter/dekar	Kontroll dyrking, %planter	
PREBASIS	Foredlermateriale eller prebasis	25	0.1	Ingen krav**
BASIS	Prebasis			
- hybridsorter av rug	***	33	0,2	100 0,05
- andre sorter/arter		25	0,1	100 0,05

C (rug)	Minimum basis				
- hybridsorter	***		100	0,6	200 0,10
- andre sorter		50	0,3	200	0,10
C1	Minimum basis	50	0,3	200	0,10
C2	Minimum C1	50	0,3	200	0,10
D	Minimum C1	150	1,0	400	1,0

* Innholdet av naken sot kan også etterprøves ved laboratoriekontroll om det anses nødvendig.

** Soppbehandling kan kreves.

*** Gjelder kun hunlig komponent.

Foredlermateriale som brukes til utsæd for avl av prebasiskorn skal tilfredsstille kravet for prebasiskorn mht. annen sort.

B2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 17, § 18, § 20)

1. Opplysninger i den offisielle merkingen

For alle arter og klasser skal merkelappen inneholde følgende opplysninger:

1. «EØS - regler og krav» eller «Norske kvalitetskrav»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partinummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. Art
6. Sort
7. Klasse
8. Avlsland
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Under punkt 1 skal det for norskavlet såkorn godkjent etter vedlegg B1, del 1, brukes betegnelsen «Norske kvalitetskrav».
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.

For såkorn av ikke endelig godkjent sort skal merkelappen inneholde følgende opplysninger:

1. «Mattilsynet - Norge»
2. Partinummer
3. Forseglingstidspunkt og -år
4. Art
5. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortslisten
6. « Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortsliste »
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av såkornet, skal stoffenes navn, og omtrentlig forhold mellom vekt av såkornet og totalvekt, oppgis.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

2. Merkelappens farge og størrelse

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm
D	Brun	Min. 110 x 67 mm
Sortsblandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

3. Særlig merking

a. Merking av såkorn til forskning

Leverandør skal ha med følgende opplysninger i merkingen:

1. Firmanavn og adresse
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller foredlingsformål»
5. Andre opplysninger.

b. Merking av foredlingsmateriale

Foredlingsmateriale som skal brukes til avl av prebasiskorn merkes «Foredlingsmateriale til formering».

4. Varedeklarasjon på norsk, trykt eller påstemplet tekst på emballasjen

1. «EØS - regler og krav» eller «Norske kvalitetskrav».
2. Art, sort, klasse og partinummer med norsk tekst.*
3. Firmanavn.
4. Medlemslandets navn eller forkortelse, og eventuelt kontrollmyndighetens navn.
5. Netto- eller bruttovekt.
6. Andre opplysninger.

* Varedeklarasjonen skal med norsk tekst angi den enkelte arts og klasses krav til utsæd, vektprosent renfrø, vektprosent ugrasfrø og spireevne. Dette er imidlertid ikke nødvendig, dersom opplysningene framgår med norsk tekst av den offisielle merkingen.

B3 - Krav til godkjenning av leierenserier for såkorn (§ 5)

Godkjenning av leierensier for såkorn gis av Mattilsynet på følgende vilkår:

1. Krav til fagkunnskap

Det kreves at faglig leder av bedriften eller minst én ved bedriften, som arbeider med rensing av såkorn, skal ha eksamen fra videregående skole, studieretning naturbruk (VK II), eller tilsvarende faglig utdanning, eller ha nødvendig praksis i behandling av såvarer. Vedkommende må ved eventuell prøve vise at han/hun kan rense såvarer.

2. Teknisk utstyr

Følgende teknisk utstyr kreves:

- Eget internt transportsystem for såvarebehandling atskilt fra møllevaren
- Rensemaskin med tiner, stigeluft (tyngdesortering), sold og triører
- Beisemaskin
- Justert vekt
- Godt arbeidslys

Kapasiteten på det tekniske utstyret skal stå i forhold til den enkelte bedrifts behov. Det tekniske utstyret skal være i arbeidsmessig god stand, og utstyret skal være inspisert og godkjent av Mattilsynet.

Det tekniske utstyret (bl.a. elevatorer og transportører) skal være slik at det går rent av seg selv eller at det på en enkel måte kan rengjøres.

For mindre bedrifter, der eget internt transportsystem for såkorn vil bli urimelig kostbart, kan felles internt transportsystem for såkorn og møllevare godkjennes. Bedriften skal ha utarbeidet instruks for bruk av anlegget, slik at såvaren ikke forurenses.

I henhold til forskrift 25. mars 1988 nr. 251 om floghavre § 13, skal maskiner og utstyr rengjøres ved rensing av såvare, slik at eventuelle floghavrefrø er fjernet før rensing av såvare fra en annen produsent påbegynnes.

3. Føring av journal og oppgaveplikt

Bedriften skal føre en journal over de partiene som renses med oppgave over eier, art, sort, kvantum råvare og kvantum ferdig rensed vare. Denne journalen kan være manuell eller elektronisk.

Ved sesongens slutt skal det hvert år innen 1. juli sendes en oppgave til Statens Landbruksforvaltning over antall tonn såvarer fordelt på de enkelte artene som er rensed i sesongen.

4. Innsending av prøver til spirings- og sykdomsanalyser

Bedriften skal på anmodning fra gårdbrukeren være behjelpelig med innsending av prøver av såvare som skal renses ved bedriften.

Prøven skal tas ut som en gjennomsnittsprøve av det partiet som skal brukes til såkorn.

5. Søknad - godkjenning

Søknad om godkjenning som leierenseri for såkorn med attester for og opplysninger om faglig leder samt firmaattest, sendes Mattilsynet på særskilt skjema ved etablering og ved seinere endringer i forutsetningene under pkt. 1-2.

Mattilsynet gir godkjenning som leierenseri for såkorn i henhold til kravene under pkt. 1-2. Bedriftene som er godkjent for leierensing skal rapportere til Mattilsynet i henhold til det Mattilsynet bestemmer.

C Vedlegg om jordbruksfrø

C1 - Krav til kvalitet (§ 13)

Kravene i del I til III kontrolleres ved laboratorieanalysen.

I - Fôrvekster og gras til grøntanlegg

A. Klasse sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent. Sortsrenheten for følgende arter skal være minst:

Engrapp, enklona sorter (*Poa pratensis*): 98%

Åkerert (*Pisum sativum*),

Bønnevikke (*Vicia faba*):

- sertifisert frø 1. generasjon: 99%

- sertifisert frø 2. generasjon: 98%

Fôrmargkål (*Brassica oleracea* convar. *acephala*): 99%

Minstekravene til sortsrenhet kontrolleres i hovedsak ved den offisielle vekstkontrollen etter reglene for avlskontroll og godkjenning.

2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.

3. Frøet skal tilfredsstillende de oppførte kravene til renhet, innhold av frø av andre plantearter, innhold av harde frø, og minste vektmengde for antallsbestemmelse av frø av andre plantearter, som er oppført i tabell 1 a og 1 b.

Tabell 1a. Klasse sertifisert frø av grasarter. Krav til spireevne, renhet, innhold av frø av andre arter, samt minste vektmengde for analyseprøve til bestemmelse av frø av andre arter.

Klikk her for å lese tabellen:

Merknader til kravene for klasse sertifisert grasfrø:

a. Med unntak av timotei-artene skal det bare undersøkes for syrefrø (*Rumex*) når en har mistanke om at kravene under kolonne 10 ikke er tilfredsstillt.

b. Ett frø av sniketråd i prøven regnes ikke som urenhets dersom en ny prøve av samme størrelse finnes fri for sniketrådfrø. For andre enn timotei-artene (*Phleum*) behøver en ikke å undersøke for sniketrådfrø med mindre en har mistanke om at kravene ikke er tilfredsstillt.

c. For reverumpe (*Alopecurus*) gjelder ikke maksimumsgrensen for frø av rapp-artene i kolonne 5.

d. For en rapp-art (*Poa*) regnes ikke en andel på 0,8 vektprosent frø av andre rapp-arter som en urenhets, og denne andelen regnes ikke med i innholdet av frø av andre plantearter i kolonne 4 og 5.

e. For undersøkelse av floghavre i grasfrø tas det ut prøver i engsvingel, strandsvingel, raigras, bladfaks og raisvingel på 200 gram.

Tabell 1b. Klasse sertifisert frø av belgvekster og andre arter av fôrvekster.

Krav til spireevne, innhold av harde frø, renhet og frø av andre arter, samt minste vektmenge for analyseprøve til bestemmelse av frø av andre arter.

Klikk her for å lese tabellen:

Merknader til kravene for klasse sertifisert frø av belgvekster og andre arter av fôrvekster:

- a. Harde frø regnes som spirte inntil det antallet som regnes for maksimum i kolonne 3.
- b. For frø av tiriltunge regnes ikke en forekomst på inntil 1 vektprosent av rødkløverfrø som urenhet, og denne andelen legges ikke til summene av kolonne 5 og 6.
- c. Opp til 0,5 vektprosent frø av andre arter av lupin i lupin, av ert i åkerert, av storfrøede vikker i storfrøede vikkearter og småfrøede vikker i småfrøede vikkearter regnes ikke som urenhet, og denne andelen legges ikke til summene av kolonne 5 og 6.
- d. Vektprosenten av frø av åkerreddik (*Raphanus raphanistrum*) og åkersennep (*Sinapis arvensis*) skal ikke overstige 0,3 i fôrmargkål (*Brassica oleracea* convar. *acephala*), kålrot (*Brassica napus* var. *napobrassica*) og fôrreddik (*Raphanus sativus*).
- e. Ett frø av sniketråd regnes ikke som en urenhet i fôrmargkål dersom en ny prøve av størrelse som angitt i kolonne 11 er fri for sniketråd.

For frø av tiriltunge, luserne og kløver regnes ikke forekomst av ett frø av sniketråd som urenhet dersom en ny prøve på dobbel mengde av det som er oppgitt i kolonne 11 finnes fri for sniketråd.

Undersøkelse for frø av sniketråd i frøpartier av lupiner, åkerert, vikker, fôrmargkål og fôrreddik er ikke nødvendig med mindre det er grunn til å anta at kravet ikke er tilfredsstilt.

- f. Undersøkelse for frø av syrearter, unntatt frø av småsyre (*Rumex acetosella*) og fjørehøymole (*Rumex maritimus*), skal utføres i den prøvestørrelsen som det vises til i kolonne 11.

For frø av lupiner, vikker og åkerert er ikke en slik undersøkelse nødvendig med mindre det er grunn til å anta at kravet ikke er tilfredsstilt.

- g. Prosenten av antall frø med annen farge skal ikke overstige 2 i bitre lupinsorter, og 1 i de andre lupinsortene.
- h. Prosenten av antall frø av bitre lupinsorter skal ikke overstige 2,5 i frø av andre lupinsorter.

B. Klasse prebasis og basis

De kravene som er stilt til klasse sertifisert jordbruksfrø gjelder også for klassene prebasis og basis. Merknadene under I, A 3, punkt c, d, f, og g gjelder imidlertid ikke for klasse basis. For klasse basis gjelder heller ikke kravet i tab. 1a og 1b, kol. 7.

For klassene prebasis og basis gjelder ikke bestemmelsene under I, A 3, punkt b og i om at prøven skal anses fri for frø av sniketråd dersom en fornyet prøve er fri.

Følgende krav gjelder for klassene prebasis og basis:

1. Sortsrenheten skal være minimum 99,7% for artene engrapp, enklona sorter, åkerert, fôrmargkål og bønnevikke.
2. Undersøkelse for frø av andre plantearter gjennomføres i den vektmengden som er angitt i tabell 1a og 1b, kolonne 11.
3. Vektprosenten av frø av andre plantearter skal ikke overstige 0,3. For bladfaksfrø er grensen 0,4 vektprosent. Videre kan høyst 20 frø være av en enkelt art i den vektmengden som er angitt under tabell 1a og 1b, kolonne 11 (jf. punkt 4 og 5 nedenfor).
4. I frø av rapp-artene skal det ved undersøkelse av 500 frø av en rapp-art høyst forekomme 1 frø av andre rapparter.

5. I frø av engreverumpe, hundegras, svingel-artene, raigras-artene og hybrider som er et resultat av kryssning mellom engsvingel og italiensk raigras (x *Festulolium*) (raisvingel), betraktes inntil 80 frø av rapp ikke som en urenhet.
6. Det høyeste tillatte antall av syre-arter, kveke og åkerreverumpe er oppført i tabell 2.
7. Belgvekstartene skal ikke inneholde frø av steinkløver. Likevel regnes ikke ett frø av steinkløver som urenhet i tiriltunge, sneglebelg, luserne-arter og kløver-arter dersom en ny prøve på dobbelt mengde er fri for frø av steinkløver. Undersøkelse av steinkløverfrø kan utelates i frøpartier av lupiner, åkerert og vikker.
8. For lupiner skal prosenten av antall frø av bitre lupinsorter ikke overstige 1 i andre lupinsorter.

Tabell 2. Klassene prebasis og basis.

Høyeste tillatte antall frø pr. prøve av *Rumex* (syre), *Elytrigia repens* (kveke) og *Alopecurus myosuroides* (åkerreverumpe).

(Prøvestørrelse i gram iht. kolonne 11 i tab. 1a og 1b.)

Arter (fjøreholdsmole) <i>myosuroides</i> (åkerreverumpe)	Rumexarter utenom <i>R. acetosella</i> (småsyre) og <i>R. maritimus</i>	
	<i>Elytrigia repens</i> (kveke)	<i>Alopecurus</i>
A. Gras:		
<i>Agrostis</i> spp. (Kvein)	1	1
<i>Alopecurus pratensis</i> (Engreverumpe)	2	5
<i>Bromus inermis</i> (Bladfaks)	5	5
<i>Dactylis glomerata</i> (Hundegras)	2	5
<i>Festuca</i> spp. (Svingel)	2	5
x <i>Festulolium</i> (Raisvingel)	2	5
<i>Lolium</i> spp. (Raigras)	2	5
<i>Phalaris arundinacea</i> (Strandrør)	5	5
<i>Phleum</i> spp. (Timotei)	2	1
<i>Poa</i> spp. (Rapp)	1	1
B. Belgvekster:		
<i>Lotus corniculatus</i> (Tiriltunge)	3	-
<i>Lupinus</i> spp. (Lupin)	2	-
<i>Medicago</i> spp. (Luserne)	3	-
<i>Onobrychis viciifolia</i> (Esparsett)	2	-
<i>Pisum sativum</i> (Åkerert)	2	-
<i>Trifolium</i> spp. (Kløver)	3	-
<i>Vicia</i> spp. (Vikke)	2	-
C. Andre arter		
<i>Brassica napus</i> var. <i>napobrassica</i> (Kålrot)	2	-
<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>acephala</i> (Fôrmargkål)	3	-
<i>Phacelia tanacetifolia</i> (Honningurt)	-	-
<i>Raphanus sativus</i> var. <i>oleiformis</i> (Fôrreddik)	2	-

II - BETE

Klassene prebasis, basis og sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent.
2. Sjukdommer som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.
3. Vektprosenten av frø av andre plantearter skal ikke være større enn 0,3. I denne vektprosenten regnes ikke vekten av eventuelle granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre faste tilsetningsstoffer med.
4. Frøet skal forøvrig oppfylle kravene i tabell 3.
5. Prøvestørrelse til analyse av et frøparti skal være minimum 500 gram.

Tabell 3. *Klassene prebasis, basis og sertifisert frø av bete.*

<i>Krav til renhet, spireevne og vanninnhold</i>			
Frø	Minste renhet	Minste spireevne	Høyeste
vanninnhold	% av vekt	% av antall	% av vekt
<i>Sukkerbete:</i>			
Genetisk monogerm frø	97	80	15
Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)		97	75 15
Flerkimet frø av sorter hvor prosenten av diploider er større enn 85			97 73 15
Annet frø	97	68	15
<i>Fôrbete:</i>			
Genetisk monogerm frø	97	73	15
Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)		97	73 15
Flerkimet frø av sorter hvor prosenten av diploider er større enn 85			97 73 15
Annet frø	97	68	15

I tillegg gjelder for:

a. Genetisk monogerm frø

Minimum 90% av de spirte frøklyngene skal utvikle bare én kimplante. Antall frøklynger som

utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

b. Teknisk monogerm frø (presisjonsfrø)

1. Sukkerbete

Minst 70% av de spirte frøklyngene skal bare utvikle én kimplante.

Antall frøklynger som utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

2. Fôrbete

For de sortene hvor prosentandelen av diploider er større enn 85, skal minst 58% av de spirte frøklyngene utvikle bare én kimplante. For alt annet frø skal minst 63% av de spirte frøklyngene utvikle bare én kimplante.

Antall frøklynger som utvikler tre eller flere kimplanter skal ikke utgjøre mer enn 5% av de spirte frøklyngene.

c. Monogerm frø (genetisk og teknisk)

For klasse basis skal vektprosenten av avfall ikke overstige 1,0. For klasse sertifisert skal den ikke overstige 0,5.

For pillert frø skal analysen utføres på en offisielt uttatt prøve av frøet forberedt for pillering, dvs. av det frøet som har gjennomgått en delvis avskalling, gnidning eller sliping, men som ennå ikke er pillert.

III - Olje- og fiberplanter

A. Klassene prebasis, basis og sertifisert

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent

Følgende minimumsverdier gjelder for sortsrenhet:

Art og klasse	Minste sortsrenhet, %
<i>Brassica napus ssp. oleifera</i> (Raps), unntatt hybrid sorter, sorter til andre formål enn fôr	
<i>Brassica rapa</i> (Ryps), sorter til andre formål enn fôr	
- klasse basis	99,9
- klasse sertifisert	99,7
<i>Brassica napus ssp. oleifera</i> (Raps), unntatt hybrid sorter, sorter som kun skal brukes til fôr	
<i>Brassica rapa</i> (Ryps), sorter som kun skal brukes til fôr <i>Helianthus annuus</i> (Solsikke), unntatt hybrid sorter, herunder deres bestanddeler <i>Sinapis alba</i> (Kvitsennep)	
- klasse basis	99,7
- klasse sertifisert, 1. generasjon	99,0
<i>Brassica napus ssp. oleifera</i> (Raps), hybrid sorter, avlet ved hannsterilitet	
- klasse basis, hannlig komponent	99,9
- klasse basis, hunnlig komponent	99,0
- klasse sertifisert	90,0
<i>Linum usitatissimum</i> (Fiber-/oljelin)	
- klasse basis	99,7
- klasse sertifisert, 1. generasjon	98,0
- klasse sertifisert, 2. generasjon	97,5
<i>Glycine max</i> (Soya)	
- klasse basis	99,5
- klasse sertifisert	99,0

Minimumskravene til sortsrenhet kontrolleres i hovedsak ved vekstkontrollen.

2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi skal være redusert til et minimum.

Følgende krav gjelder for forekomst av sjukdommer som reduserer frøets nytteverdi:

- For frø av fiber- og oljelin skal prosentandelen av antall frø som er infisert med gråskimmel (*Botrytis*) ikke være større enn 5.
- For frø av fiber- og oljelin må prosentandelen av antall frø som er infisert med andre sjukdommer enn gråskimmel, særlig med rotbrann (*Ascochyta linicola*), visnesyke (*Colletotrichum lini*), slimskimmel (*Fusarium spec.*) og *Alternaria spp.*, ikke være større enn 5 i alt.

I fiberlin skal prosentandelen av antall frø som er infisert med rotbrann, ikke overstige 1.

- For frø av rybs og kvitsennep skal antallet av hvileknoller eller bruddstykker av *Sclerotinia sclerotiorum* ikke være større enn fem, og for frø av raps og solsikke skal ikke antallet være større enn 10 i den analyseprøven som er oppført i tabell 4, kolonne 11.

Denne undersøkelsen skal ikke gjennomføres uten at det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstillt.

- For frø av soya må det ikke være påvist *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea* i mer enn fire av fem delprøver i en prøve på minst 5000 frø.
- For frø av soya må frø smittet med *Diaporthe phaseolorum* ikke overstige 15%.
- For frø av soya må vektprosent avfall ikke overstige 0,3%.

3. Frøet skal ellers oppfylle kravene i tabell 4.

Tabell 4. Krav til spireevne, renhet og innhold av frø pr. prøve av andre arter, samt minste vektmengde for analyseprøve til bestemmelse av frø av andre arter.

Klikk her for å lese tabellen:

Merknader til kravene for klassene prebasis, basis og sertifisert av olje- og fiberplanter:

- Vektprosenten av frø av andre plantearter i kål-artene og kvitsennep skal ikke overstige 0,3.
- De kravene som det vises til i kolonnene 4-11 og underpunktene c-e nedenfor gjelder for analyse av den vektmengden som er oppgitt i kolonne 12.
- Det maksimale innholdet av frø fastsatt i kolonne 4 omfatter også frø av de artene som er nevnt under kolonnene 5-11 i tabellen.
- For frøpartier av karve og opiumsvalmue skal det bare gjennomføres bestemmelser av andre plantearter når det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstilt.
- Undersøkelse for frø av sniketråd skal bare gjennomføres når det er grunn til å tro at kravene ikke er tilfredsstilt.

Ett frø av sniketråd i prøvene av kål-artene, karve, fiber- og oljelin, opiumsvalmue og kvitsennep regnes ikke som urenheter dersom en ny prøve finnes fri for frø av sniketråd.

B. Klasse handelsfrø

For klasse handelsfrø gjelder de kvalitetskrav som fremkommer av vedlegg C1 III A punkt 2 og 3.

IV - Kvalitetskrav ved vekstkontroll og kontroll dyrking

Kravene gjelder for alt jordbruksfrø både under del I, II og III.

Vekstkontroll

<i>Vekst</i>	<i>Klasse P og B</i>	<i>Klasse C</i>	
Raigras: Maksimum raigras av annen art - planter pr. dekar		20	100
Hybrider av raps (avlet ved hannsterilitet):		- Maksimum%-vis annen	
sort/avvikende type			
	Innavlede linjer - 0,1%		
Enkelthybrider:			
Hannkomponent - 0,1%			
Hunnkomponent - 0,2%			
0,3% Hunnkomponent - 1,0%			
- Minimum hannsterilitet	99%	98%	
Øvrige arter: Maksimum annen sort/avvikende type - planter pr. dekar		33	100

Forekomsten av skadelige organismer skal være lavest mulig. For frø av soya gjelder kravet om lavest mulig forekomst av skadegjørere særlig for *Pseudomonas syringae* pv. *glycinea*, *Diaporthe phaseolorum* var. *caulivora* og var. *sojae*, *Phialophora gregata* og *Phytophthora megasperma* f.sp. *glycinea*.

Kontroll dyrking

Klasse ***Maksimum annen sort/avvikende type planter pr. rute (10 m²)***

PREBASIS	1
BASIS	1
SERTIFISERT	2

C2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 17, § 18, § 20, § 32)

Del 1 - Merking av partier og pakninger, unntatt småpakninger og porsjonspakninger. Opplysninger på den offisielle merkingen:

a Klasse prebasis, basis og sertifisert

1. « EØS - regler og krav »
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partinummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver.
6. Sort, skrevet med latinske bokstaver
7. Klasse
8. Avlsland
9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger
11. For hybride sorter eller innavlede linjer skal følgende oppgis:

For klasse basis når den hybride eller innavlede linjen som frøet tilhører, er offisielt godkjent:

Navnet på denne offisielt godkjente komponenten, med eller uten henvisning til den endelige sort. Hybrider eller innavlede linjer som utelukkende brukes som komponenter i endelige sorter skal betegnes « komponent ».

For klasse basis i andre tilfeller:

Navnet, som kan angis i kode, på den komponent som basisfrøet tilhører, fulgt av en henvisning til den endelige sort, med eller uten henvisning til den funksjon (hannlig eller hunnlig) komponenten har og fulgt av betegnelsen « komponent ».

For klasse sertifisert:

Navnet på sorten som det sertifiserte frøet tilhører og betegnelsen « hybrid ».

12. Dersom det er foretatt etterkontroll av deklarererte verdier (spireevne e.a.) kan dette opplyses ved å skrive «Etterkontrollert .. (måned / år)».

Merknader:

1. For frø av bete skal det opplyses under punkt 5 om det er frø av fôrbete eller av sukkerbete. For frø av raisvingel skal artsnavnene innenfor slektene Festuca og Lolium opplyses.
2. For frø av bete skal det opplyses under punkt 6 om frøet er genetisk monogermt eller teknisk monogermt (presisjonsfrø).
3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffene og tilnærmet vektforhold i forhold til vekten av rent frø oppgis. For betefrø kan antall *frøhoder* oppgis.
4. For klasse sertifisert oppgis antall generasjoner etter klasse basis under punkt 7.
5. Dersom partiet gjelder klasse prebasis eller basis med lavere spireevne (jf. § 13), skal dette tilføyes under punkt 10.

6. For en sammensatt sort er det under punkt 6 tilstrekkelig å oppgi betegnelsen «sammensatt sort» foran sortsnavnet dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.

b Frøblandinger

1. «EØS - regler og krav»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Blandingens nummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. « Frøblanding til » (bruksformål)
6. Artenes/sortenes vektforhold
7. Netto- eller bruttovekt
8. Andre opplysninger

Merknader:

1. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblandingen under punkt 6 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
3. For frø av raisvingel skal det opplyses under punkt 6 om artsnavnene innenfor slektene Festuca og Lolium.

c Varedeklarasjon på norsk for pakninger med offisiell merking, trykt eller påstemplet tekst på emballasjen

1. «EØS - regler og krav»
2. Art, sort, klasse og partinummer med norsk tekst.
3. Firmanavn
4. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn.
5. Netto- eller bruttovekt
6. Andre opplysninger

Merknader:

1. Under punkt 2 skal det angis den enkelte arts og klassens krav til utsæd, vektprosent renfrø, vektprosent ugrasfrø og spireevne. Dette er imidlertid ikke nødvendig, dersom opplysningene framgår med norsk tekst av den offisielle merkingen.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

d Merking av handelsfrø

1. «EØS - regler og krav»
2. «Handelsfrø»
3. «Mattilsynet - Norge»
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver
7. Forseglingstidspunkt og -år
8. Avlsområde

9. Netto- eller bruttovekt
10. Andre opplysninger
11. Dersom det er foretatt etterkontroll av deklareerte verdier (spireevne e.a.) kan dette opplyses ved å skrive « Etterkontrollert ... (måned / år) ».

Merknader:

Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

e Ikke endelig sertifisert frø

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partinummer
4. Art, minimum botanisk navn skrevet med latinske bokstaver. Navnet kan skrives i forkortet form eller under den vanlige betegnelsen, eller begge.
5. Sort, skrevet med latinske bokstaver
6. Klasse
7. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt

f Merking av jordbruksfrø av ikke endelig godkjent sort

1. «Mattilsynet - Norge»
2. Partinummer
3. Forseglingstidspunkt og -år
4. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver
5. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortlisten
6. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortliste»
7. «Bare til analyser og prøver»
8. Netto- eller bruttovekt, antall frø eller frøklynger.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

Del 2 - Merking av småpakninger og porsjonspakninger. (Varedeklarasjon)

a EØS-pakning A

1. «EØS - A-pakning»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. «Frøblanding til» (bruksformål)
7. Netto- eller bruttovekt
8. Artenes/sortenes vektforhold

9. Artenes/sortenes spireevne
10. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblandingen under punkt 8 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.
3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

b-1 EØS-pakning B

Klasse basis, sertifisert eller handelsfrø

1. «EØS - B-pakning»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art
7. Sort
8. Klasse
9. Netto- eller bruttovekt
10. Spireevne
11. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

b-2 EØS-pakning B

Klasse basis, sertifisert eller handelsfrø jordbruksfrø i blanding

1. «EØS - B-pakning»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Frøblanding til ... (bruksformål)
7. Netto- eller bruttovekt
8. Artenes/sortenes vektforhold
9. Artenes/sortenes spireevne
10. Andre opplysninger

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Det er tilstrekkelig å oppgi betegnelsen på frøblandingen under punkt 8 dersom vektforholdet er skriftlig meddelt kjøperen og registrert av Mattilsynet.

3. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

c EØS-pakning C

Klasse sertifisert

1. «EØS-pakning - C»
2. Firmanavn
3. Medlemslandets navn eller forkortelse og eventuelt kontrollmyndighetens navn
4. Partinummer
5. Siste omsetningsdato
6. Art. Det skal angis om det er av fôrbete eller sukkerbete
7. Sort. Det skal angis om frøet er monogermt eller presisjonsfrø
8. «Klasse sertifisert»
9. Netto- eller bruttvekt, antall frø eller frøklynger
10. Spireevne
11. Andre opplysninger.

Merknader:

1. Opplysning om siste omsetningsdato, jf. punkt 5, kreves bare for frø utveid i Norge.
2. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

d Porsjonspakning

1. Leverandørens firmanavn og adresse
2. Siste omsetningsdato
3. Nettovekt renfrø eller antall frø
4. Art, norsk navn
5. Sort
6. Spireevne
7. Andre opplysninger

Merknader:

1. Under punkt 7 kan det f.eks. gis dyrkingsanvisning.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

Del 3 - Merkelappenes farge og størrelse

Offisiell merkelapp

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C1	Blå	Min. 110 x 67 mm
C2	Rød	Min. 110 x 67 mm

Blandinger	Grønn	Min. 110 x 67 mm
Sammensatt sort av olje- og fiberplanter	Min. 110 x 67 mm	Grønn med blå diagonalstripe
Handelsfrø	Brun	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert frø	Grå	Min. 110 x 67 mm
Sort som ennå ikke er endelig godkjent	Oransje	Min. 110 x 67 mm

Varedeklarasjon

<i>Pakning</i>	<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>
EØS-pakning A		Grønn
EØS-pakning B	Basis	Hvit
EØS-pakning B	Ren art av C eller C1	Blå
EØS-pakning B	Ren art av C2	Rød
EØS-pakning B	Blandinger	Grønn
EØS-pakning B	Handelsfrø	Brun
EØS-pakning C	C	Blå

0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.

Del 4 - Særlig merking

a Merking av jordbruksfrø til forskning

Frø som skal brukes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, levert i henhold til § 7 fjerde ledd pkt. b, skal inneholde følgende opplysninger:

1. Firmanavn
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål»
5. Andre opplysninger

b Merking av foredlermateriale

Foredlermateriale som skal brukes til avl av klasse prebasis merkes « Foredlermateriale til formering ».

D Vedlegg om hagebruksfrø

D1 - Krav til kvalitet (§ 13)

I - Krav til frøet

Kravene kontrolleres ved laboratorieanalysen.

1. Frøet skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsrent.
2. Sjukdommer og skadedyr som begrenser frøets bruksverdi, skal være redusert til et minimum.
3. Frøet skal tilfredsstillende de krav til spireevne, renhet og innhold av frø av andre plantearter oppført i tabellen nedenfor.

Arter	Minste spireevne, %		Minste renhet, % av vekt	
	Største innhold av frø av andre plantearter, % av vekt			
	Prøvestr. til analyse av et frøparti gram			
<i>Allium cepa</i> (Kepaløk)	70	97	0,5	25
<i>Allium porrum</i> (Purre)	65	97	0,5	20
<i>Anthriscus cerefolium</i> (Kjørvel)		70	96	1,0 20
<i>Apium graveolens</i> (Selleri)	70	97	1,0	5
<i>Asparagus officinalis</i> (Asparges)		70	96	0,5 100
<i>Beta vulgaris</i> (Blad- og matbete, alle sorter unntatt « Cheltenham bete »)		70	97	0,5
	100			
<i>Beta vulgaris</i> (« Cheltenham bete »)		50	97	0,5 100
<i>Brassica oleracea</i> convar. <i>botrytis</i> var. <i>botrytis</i> (Blomkål)		70	97	1,0 25
<i>Brassica oleracea</i> (Kål, andre underarter)	75	97	1,0	25
<i>Brassica campestris</i> ssp. <i>rapifera</i> (Nepe)	80	97	1,0	20
<i>Brassica campestris</i> ssp. <i>pekinensis</i> (Kinakål)		75	97	1,0 20
<i>Capsicum annuum</i> (Paprika)	65	97	0,5	40
<i>Cichorium endivia</i> (Endivie)	65	95	1,0	15
<i>Cichorium intybus</i> var. <i>foliosum</i> (Salatsikori)		65	95	1,5 15
<i>Cichorium intybus</i> var. <i>sativum</i> (Rotsikori)	80	97	1,0	50
<i>Citrullus lanatus</i> (Vannmelon)		75	98	0,1 250
<i>Cucumis melo</i> (Melon)	75	98	0,1	100
<i>Cucumis sativus</i> (Agurk)	80	98	0,1	25
<i>Cucurbita maxima</i> (Kjempegresskar)		80	98	0,1 250
<i>Cucurbita pepo</i> (Mandelgresskar)		75	98	0,1 150
<i>Cynara cardunculus</i> (Kardonskokk)		65	96	0,5 50
<i>Daucus carota</i> (Gulrot)	65	98	1,0	10
<i>Foeniculum vulgare</i> (Fennikel)		70	96	1,0 25
<i>Lactuca sativa</i> (Hagesalat)	75	95	0,5	10
<i>Lycopersicon esculentum</i> (Tomat)		75	97	0,5 20
<i>Petroselinum crispum</i> (Persille)		65	97	1,0 10
<i>Phaseolus coccineus</i> (Prydbønne)		80	98	0,1 1000
<i>Phaseolus vulgaris</i> (Hagebønne)		75	98	0,1 700
<i>Pisum sativum</i> (Hageert)	80	98	0,1	500
<i>Raphanus sativus</i> (Hagereddik)		70	97	1,0 50
<i>Scorzonera hispanica</i> (Skorsonerrot)		70	95	1,0 30
<i>Solanum melongena</i> (Aubergin)		65	96	0,5 20
<i>Spinacia oleracea</i> (Spinat)	75	97	1,0	75
<i>Valerianella locusta</i> (Vårsalat)		65	95	1,0 20
<i>Vicia faba</i> (Bønnevikke)	80	98	0,1	1000
<i>Zea mais</i> (Mais)	85	98	0,1	1000
Andre arter grønnsaker	ingen	98	0,1	
Arter av bær	ingen	ingen	ingen	
Arter av frukt	ingen	ingen	ingen	
Arter av grøntanleggsplaner	ingen	ingen	ingen	
Arter av krydderplanter	ingen	ingen	ingen	
Arter av pryddplanter	ingen	ingen	ingen	

For hybridsorter kan prøvens minstevekt være en fjerdedel av den fastsatte vekten, dog minst 5 gram og inneholde minst 400 frø.

Ytterligere krav:

4. Såvare av belgplanter må ikke være angrepet eller inneholde levende insekter av:
Acanthoscelides obtectus (bønnefrøbille)
Bruchus affinis Froel
Bruchus atomarius L.
Bruchus pisorum L. (ertefrøbille)
Bruchus rufimanus Boh.
5. Såvaren må ikke være angrepet av eller inneholde levende Acarina (midd).

II - Kvalitetskrav ved vekstkontroll

Bestanden skal være tilstrekkelig sortsekte og sortsren.

D2 - Krav til merking av partier og pakninger (§ 15, § 17, § 18, § 20, § 33)

Del 1 - Merking av partier og pakninger, unntatt småpakninger og porsjonspakninger. Opplysninger på den offisielle merkingen:

a Prebasis-, basis- og sertifisert frø

1. «EØS - regler og krav»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partinummer
4. Forseglingstidspunkt og -år
5. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver.
6. Sort, skrevet med latinske bokstaver.
7. Klasse
8. Avlsland
9. Nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt
10. Andre opplysninger
11. For hybride sorter eller innavlede linjer skal følgende oppgis:

For klasse basis når den hybride eller innavlede linjen som frøet tilhører, er offisielt godkjent:

Navnet på denne offisielt godkjente komponenten, med eller uten henvisning til den endelige sort. Hybrider eller innavlede linjer som utelukkende brukes som komponenter i endelige sorter skal betegnes «komponent».

For klasse basis i andre tilfeller:

Navnet, som kan angis i kode, på den komponent som basisfrøet tilhører, fulgt av en henvisning til den endelige sort, med eller uten henvisning til den funksjon (hanlig eller hunlig) komponenten har og fulgt av betegnelsen «komponent».

For klasse sertifisert:

Navnet på sorten som det sertifiserte frøet tilhører og betegnelsen «hybrid».

12. Dersom det er foretatt etterkontroll av deklarererte verdier (spireevne e.a.) kan dette opplyses ved å skrive «Etterkontrollert ... (måned/år)».

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffene og tilnærmet vektforhold i forhold til vekten av rent frø oppgis. For pillert frø kan det istedet oppgis antall frø og skrives « Pillert ».
2. For frø av bete skal det opplyses under punkt 6 om frøet er genetisk monogermt eller teknisk monogermt (presisjonsfrø).

b Ikke endelig sertifisert frø

1. «Ikke endelig sertifisert såvare»
2. «Mattilsynet - Norge»
3. Partinummer
4. Art, minimum botanisk navn skrevet med latinske bokstaver. Navnet kan skrives i forkortet form eller under den vanlige betegnelsen, eller begge.
5. Sort, skrevet med latinske bokstaver
6. Klasse
7. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt

**Del 2 - Merking av småpakninger, standardfrø og porsjonspakninger.
(Varedeklarasjon)**

a Merking av småpakning

1. « EØS - regler og krav »
2. Firmanavn
3. Året for forsegling eller siste omsetningsdato
4. Art, botanisk betegnelse
5. Sort
6. Klasse
7. Partinummer for det opprinnelige partiet
8. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt
9. Andre opplysninger

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

b Merking av standardfrø

1. «EØS - regler og krav»
2. Firmanavn
3. Året for forsegling eller siste omsetningsdato
4. Art, botanisk betegnelse
5. Sort
6. Klasse «Standard» eller «St»
7. Partinummer
8. Oppgitt nettovekt eller antall frø og eventuelt bruttovekt
9. Andre opplysninger

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.

c Merking av porsjonspakning og pakninger med frø av bær, frukt, grøntanleggplanter, krydderplanter og pryddplanter

1. Leverandørens firmanavn og adresse
2. Siste omsetningsdato
3. Nettovekt renfrø eller antall frø
4. Art, norsk navn
5. Sort/herkomst
6. Spireevne
7. Andre opplysninger

Merknader:

1. Under punkt 7 kan det f.eks. gis dyrkingsanvisning.

Del 3 - Merkelappenes farge og størrelse

Offisiell merkelapp

<i>Klasse</i>	<i>Farge</i>	<i>Størrelse</i>
P	Hvit med fiolett diagonalstripe	Min. 110 x 67 mm
B	Hvit	Min. 110 x 67 mm
C	Blå	Min. 110 x 67 mm
St	Mørkegul	Min. 110 x 67 mm
Ikke endelig sertifisert frø	Grå	Min. 110 x 67 mm

Del 4 - Særlig merking

a Merking av hagebruksfrø til forskning

Frø som skal brukes til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål, jf. § 7 fjerde ledd pkt. b, skal inneholde følgende opplysninger:

1. Firmanavn
2. Art
3. Sort
4. «Bare til vitenskapelig formål eller til foredlingsformål »
5. Andre opplysninger

b Merking av foredlermateriale

Foredlermateriale som skal brukes til avl av prebasisfrø merkes «Foredlermateriale til formering».

c Merking av hagebruksfrø til oppformering

Klasse prebasis og basis, som skal brukes til videre oppformering, jf. § 7, skal inneholde følgende opplysninger:

1. Leverandørens navn
2. Partinummer
3. Art
4. Sort
5. Spireevne
6. Klasse
7. Forseglingsdato
8. «Bare til oppformering»

d Merking av grønnsaksfrø av ikke endelig godkjent sort

1. Forseglingsmåned og -år
2. Art, botanisk navn skrevet med latinske bokstaver
3. Foreslått sortsnavn og søknadsnummer for oppføring på den offisielle sortslisten
4. «Sorten er ennå ikke oppført på offisiell sortsliste»
5. Partinummer
6. Oppgitt nettovekt, antall frø eller frøklynger og eventuelt bruttovekt.

Merknader:

1. Dersom det er brukt granulerte pesticider, pilleringsmidler eller andre tilsetningsstoffer til behandling av frøet, skal stoffenes vekt, frøvekt og totalvekt av tilsetningsstoffer og frø, oppgis.
 2. Merkingfeltet skal ha oransje farge.
- 0 Endret ved forskrift 15 mars 2006 nr. 308.